

Maatoosa Xaafide Yesuus Kiristtoosa Wonggele Gele

Maatoosa Wonggele, yo7odes ga7intti ufayssara naaginttize ashshize Yesuusa maaqqizannon Xoozze gal77a caaqo fa asuntsis inggide ufays qaala folide E baggara maaqqidanno ohize Wonggele. Hyay Wonggelize Yesuusa un gidda yelintti diccide Ayhuduntsis xalaalas maaqqikaayzin kumutsi alame ubbannis.

Maatoosa Wonggele, gaama naaginttera xaafinttide maxaafe. Maatoosa fa maxaafito Yesuusa yelinttippa dentsii, E Xammaqintton E fattaninttidanno ohi maaqqii, Galila E sabbakide bazin, tamarssidannon hyargganchchuntsana fatstside baz ohine. Yinnippa kaallii, Yesuusa Galilappa Yerusalaame hyanggidannon E hyanna sa7ite yeze wode wurssutsi saamintte hyanide baz qonccizane. Yinnan E suxintton, E hyayqiton E denddito aykkida.

Hyay Wonggelize, Yesuusa Xoozze higge bil-lodes adetits wolqqa yezayan Xoozze ka7itumo baz tamarssize damma asttamaare mahi shi-
ishane. E timirttippa gaama bagita dumma dumma wogara giiginttide ichchin besa shagint-tida.

1. Xoozze ka7itumo yeze as hyanotitsi, oocha, adetits wolqqan wurssutsi ixa ohize Derella afa Timirtte (Zofa 5-7).

2. Taphpho lam77i tamaaruntsi Wonggele sabbakodes qitize wode untis ingginttide woga (Zofa 10).

3. Xoozze ka7itumo baz tamarssodes shiiqide dumma dumma aazizto (Zofa 13).

4. E tamaare maaqqize baz billii ohize timirtte (Zofa 18).

5. Hyatte alamtti wurssutsite Xoozze ka7itumo ye7e baz ohize timirtte (Zofa 24-25).

Aafe Qofuntsi

Yesuus Kiristtoosa yelintte xussan E yelintto

1:1—2:23

Xammaqize Wahannisa oochito *3:1-12*

Yesuusa xinqqatton fattanintto *3:13—4:11*

Yesuusa Galila fa oochito aykkidanno *4:12—18:35*

Galilappa Yerusalaame yellodes *19:1—20:34*

Wurssutsi saamintta Yerusalaame guta *21:1—27:66*

Laatstse hyayqoppa dendditon qonccitsito *28:1-20*

Yesuusa yelintte xussii

(Luqa. 3:23-38)

¹ Yinnippa kaallii xaafinttide Dawute na7a Abrahamama na7a maaqqide Yesuus Kiristtoosa yelintto.

² Abrahamama Yisaaqa yelida;

Yisaaqa Yayqooba yelida;

Yayqooba Yihudan E ishuntsana yelida;

³ Yihuda Ti7imarippa Faaresenen Zaaran yelida;

Faaresa Asroome yelida;

Asroome Raame yelida;

⁴ Raame Aminaadabe yelida;

Aminaadabe Na7asoonā yelida;
Na7asoonā Salmoone yelida;
⁵ Salmoone Re7aabippa Boo7eza yelida;
Boo7eza Uruutippa Iyobeede yelida;
Iyobeede Issey yelida;
⁶ Isseyen kaati Dawute yelida;
Dawute Ooriyo machchitippa Solomone yelida;
⁷ Solomone Robi7aama yelida;
Robi7aama Abiya yelida;
Abiye Asaafa yelida;
⁸ Asaappa Iyosaafixe yelida;
Iyosaafixe Iyoraame yelida;
Iyoraame Ooziyane yelida;
⁹ Ooziyane Iyo7ataama yelida;
Iyo7ataama Akkaza yelida;
Akkaza Hiziqiyasa yelida;
¹⁰ Hiziqiyasa Minaase yelida;
Minaase Amoona yelida;
Amoona Iyosiyaasa yelida;
¹¹ Isra7eele asuntsi di7intti Baabiloone
gaaze sa7a hyanggide wode Iyosiyaasa
Ikoniyaanan E ishuntsana yelida.
¹² Baabiloone sa7a Isra7eele asuntsi di7inttii
hyanggideppa maaqqii Ikoniyaana
Salatiyaale yelida.
Salatiyaale Zerubaabela yelida;
¹³ Zerubaabela Abdiyu yelida;
Abdiyu Eliyaaqeme yelida;
Eliyaaqeme Azaara yelida;
¹⁴ Azaara Sadooqe yelida;
Sadooqe Akime yelida;

Akime Eliyuuda yelida;

¹⁵ Eliyuuda Alaazare yelida;

Alaazare Maatane yelida;

Maatane Yayqooba yelida;

¹⁶ Yayqooba Yoosefa yelida;

Yoosefa Kiristtoosa gaaze Yesuusa yelide
Mayrami azini.

¹⁷ Yikke, yelintta Abrahameppa Dawute yelodes taphpho oyddii. Dawuteppa hyanggi Baabiloone di7e yellodes taphpho oyddii. Baabiloone di7eppa hyanggi Kiristtoosa yellodes taphpho oyddii yelintte maaqqane.

Yesuus Kiristtoosa yelintto

(Luqa. 2:1-7)

¹⁸ Yesuus Kiristtoosa yelintta taarike hyan-nippa kaallizanno. E intta Mayrama Yoosefas oocintti yezite Yoosefa ekkikaayzin Geeshi Ayyaanappa wodaxida.

¹⁹ Yoosefa xillo as maaqqide gisho izo as gidda kessodes koykaaya. Yinnii gisho aachchii izo ashshodes qoppida.

²⁰ E yinna qofite yezin Xoozze kiitanchcho abukkora qonccii, «Dawute na7ay, Yoosefa, ne oocide Mayrama wodaxide Geeshi Ayyaanappa maaqqide gisho izo ekkodes zhashtippe» ya-gayda.

²¹ Iza dhiiratsi na7a yeloda, E fa worzhito un nagarttippa ashshize gisho E suntsito ne Yesuusa ga7i xeegoda.

²² Laatstse nabe Isayaasa doona.

²³ «Yikke wudurtta wodaxoda; dhiiratsi na7an yeloda; E suntsita Ammanu7eela ga7inttoda»

ga7inttidanna folinttode fana hyanna ubbanna hyanida. Ammanu7eela gaazannis bilitsita «Xoozii nuura yene» ga7e.

²⁴ Yoosefa genttoppa barkki Laatstse kiitanchchuntsi kiittidanni fana Mayramo fa kara kanggida.

²⁵ Yezin fa anggis na7aya yelode wontsis izo girmmikaaya;* Yelinttide na7aya Yesuusa ga7i xeevida.

2

Awa kessappa yi7ide asuntsana

¹ Kaat Heroodosa wode Yesuusa Yihuda sa7a Beetaleme katama yelinttidannippa suuba xoolintto bi7i asuntsi awa kessappa Yerusalaame yi7i,

² «Yelinttide Ayhude kaatize aba yene? Nuunii awa kessi zalara kezii E xoolinttiza bi7i eesi goynodes yi7ida» Yaga7i oocida.

³ Kaati Heroodosa yinno si7ide wode tannida. Yerusalaame yeze asuntsi ubbanna tannida.

⁴ Heroodosa kahinunts hyalaquuntsanan higge asttaamaruntsana faago xeevii, «Kiristtoosa aba yelinttessa?» yaga7i untana oocida.

⁵ Unttin, Yihuda Beeteleme; nabize,

⁶ «‹Yihuda yeze Beeteleme,
Yihuda yeze damma Katamuntsappa,
neenii akkon eroos.
Ta worzhito Isra7eele ahoday,
neepa kezoda› ga7i xaafida»

* **1:25 Izo girmmikaaya:** Machchira azinara wolla aqizanni fana aqikaaya ga7e. **2:6** Mik. 5:2

yagayda.

⁷ Yinnippa suuba, Heroodosa awa kessappa yi7ide asuntsana aachchii xeezii, xoolinttiza un bi7ide wode untappa loytsii erida.

⁸ E untana Beetaleme dakkitera, «Hyanggi yelinttide na7aya mintsii koyote; eza yin deng-gide wode taanin hyanggi eesi goynode gaar maaqqii yi7itera taas ohote» yagayda.

⁹ Unttin Kaat Heroodosa gaydanno si7i hyang-gida. Un awa kessi zalara hyanggi xoolinttize untana kaalitsitera na7ay yeze besito yellodes kanggida.

¹⁰ Un ye xoolinttiza bi7ide wode damma ufays ufayttida.

¹¹ Keetsta gelii na7ay fa inttii Mayramira yezaya bi7ida. Eesi bunqqunttii goynida. Fa saaxinto bugii worqqan, ixaanen karbbe eesi shiishida.

¹² Un Heroodosago suub maaqqaame fana Xoozii abukkora untis ohin, melle ogera fa gade maaqqida.

Gibxxe bete

¹³ Awa kessi zalara yi7ide asuntsi qitidannippa suuba, Laatse kiitanchchize Yoosefas abukkora qonccii, «Heroodosa na7aya wodhodes koyze gisho denddii; ellisii na7ayan na7ay intton ekkii Gibxxe gade qito. Ne maaqqade wode ta nees ohode wontsis yeyga gam77o» yagayda.

¹⁴ Yinnii gisho, Yoosefa yinna qammite denddii, na7ayan na7a into ekkii Gibxxe qitida.

¹⁵ Nabe doontte Xoozii, «Taanii, ta na7aya, Gibxxe gadeppa xeeigida»ga7inttide qaaltta

folinttode gaar Heroodosa hyayqqode wontsis E yeyga yezida.

¹⁶ Yinnippa suuba, awa Kessi zalara yi7ide asuntsi eza cimmidanno eride wode gaama zhilidhdhida. E tiino untappa si7idanni fana Beetelemen yinna gutute yeze lam77i bere kumiduntsanan lam77i bereppa yeekkara yeze dhi-iratsi na7untsana ubba fa wottaddaruntsana dakkii wodhizida.

¹⁷⁻¹⁸ Nabe Ermmiyasa doontte,
«Yeefon yeefo dentse,
Raama katama sinttida.
Raahela fa na7untsis yeekkane;
un hyayqqide gisho
minggodes dandda7ikaaya»
ga7i ohinttidanna folinttida.

Naazirete maaqqe

¹⁹ Heroodosa hyayqqidanippa suuba Gibxxe Laatstse kiitanchcho Yoosefas abukkora qonccii,

²⁰ «Na7aya wodhodes koyze asuntsi hyayqqide gisho denddii na7ayan na7ay intto ekkii Isra7eele gade maaqqo» yagayda.

²¹ Yoosefa denddii na7ayan na7ay intto ekkii Isra7eele gade maaqqida.

²² Yezin Arkkeliyoosa Yihuda fa ade Herood-isa besite ka7itidanno si7ide wode yeyga hyang-godes zhashtida. Xoozii abukkora eesi qonccizin Galila gade qitida.

²³ Nabunts doontte, «Naazirete asi ga7inttoda» yaga7i ohinttidanna folinttode fana Naazirete katama hyanggi yeyga yezida.

3

Xammaqize Wahannisa timirttito

(Mar. 1:1-8; Luqa. 3:1-17; Waha. 1:19-28)

¹⁻² Ye wode Xammaqize Wahannisa, «Xoozze ka7itumo ukkide gisho yin nagarappa maaqqote» yaga7i sabbakitera Yihuda akko baayze ganasa qitida.

³ Nabe Isayaasa Wahannisa baz ohidanni fana, «Akko baayze ganasa, fetay fa qaaltto dhoqi yiizi, <Laatstse ogito giigizote. E worogito luulizote> gayda» yaga7inttidanna eesi yagayda.

⁴ Wahannisa gimale isintseppa oochinttide afula ma77ane. Fa qazintten dafe saqqe dancane. E mu7ize katsitan boolean dekeru shida.

⁵ Asuntsi ye wode Yerusalaame katamappa, Yihuda sa7a ubbappa Yorddaanosa borkka kaleppa eego ye7ine.

⁶ Fa nagartto buuxi Yorddaanosa borkka Wahannisa kushe xammaqinttida.

⁷ Wahannisa, gaama Farisaawuntsin saduqaawuntsi xammaqinttodes faago yi7izuntsana bi7i, unttago, «Hyantsi iita shooshuntso, yo7ode Xoozze kachchappa attode fana yinttana oode zoride?

⁸ Yikke, Yin, yin nagarttippa maaqqidanno beezze oocha oochchote.

⁹ Yin, yin wozintte, <Abrahama, nu aday yene> yaga7i qoppipete. Loytsii si7ote! Xoozii

hyanna shuchchitippa Abrahamas na7a kessodes dandda7ane.

¹⁰ Gandde minxiti xaphite giigii yene; lo77o aafe aafosse minxa ubba gachchii tama olintoda.

¹¹ «Yin, yin nagarttippa maaqqidanno er-sodes ta yinttana hyaatsa xammaqane. Yezin taappa suubara ye7ize yinttana Geeshi ayya-naran tamara xammaqoda. E taappa gaama wolqqara yene; ta melle atto yezin E caammito tukcodesin beezoos.

¹² Katstsa geeshize fitsita E kushite yene. Kat-sito loytsii geeshane; zargito fa fachite gussoda, yezin fugito dhaboosse tama michchoda» ya-gayda.

Yesuusa xammaqintto

(Mar. 1:9-11; Luqa. 3:21-22)

¹³ Ye wode Yesuusa Wahannisa kushe xammaqinttodes Galilappa Yorddaanosa borkka hyanggida.

¹⁴ Yezin Wahannisa eza kayodes koyi «Taani neera xammaqinttodes beezzin ne taago ye7ine?» yagayda.

¹⁵ Yezin Yesuusa mahi, «Xoozii nuuppa koyze baz ubba nu folodes beezze gisho hyatte taas ero ga7o» yagayda. Wahannisa ees yee7e yagayda.

¹⁶ Yesuusa xammaqinttide fana hyaatsitippa kezida. Iira salo bugunttin Xoozze Ayyaana wolle fana ye7oderan mahi faalla afa wodhdhoder a bi7ida.

¹⁷ Ye wode «Hyaychche ta kadhize, E tana ufaysize ta na7ay hyaya» yagaaze qaala saloppa yi7ida.

4

Yesuusa fattanintto

(Mar. 1:12-13; Luqa. 4:1-13)

¹ Yinnippa suuba, Xalahe Yesuusa fattanode gaar Geeshi Ayyaana Yesuusa akko baayze ganasa kanggida.

² Oyttam qamman oyttam awara xoomidan-nippa suuba naydhidhida.

³ Xalahe Yesuusago yi7i «Ne Xooz na7a maaqqiko, ane hyay shuchchiza soollo maaqqade fana kiitto» yagayda.

⁴ Yesuusa mahi, «*«Asi Xoozze doonappa kezze qaala ubbanne yessadep attin soollo xalaalara yezoo» ga7intti Xoozze qaalte xaafinttida»*yagayda.

⁵ Mahin, Xalahe Yesuusa geeshi katama kanggi, Xoozze keetsitis ommite kessii,

⁶ «Ne Xooz na7a maaqqiko, ane sulle sa7a gol7o. Akkos gayko,

«*«Ne tohita shuchchalla dhubunttaame fana, fa kushtira nena dentsode fana, Xoozii fa kiitanchchuntsana ne gisho kiitoda»*

ga7intti Xoozze qaalte xaafinttida» yagayda.

⁷ Yesuusa eego, «mah, «Xoozze qaalte ne Laatsta, ne Xoozza fatanippe» yaga7i xaafinttida» ga7i mahida.

⁸ Wurssutsite Xalahe Yesuusa fettii damma dere omma kessii alame ka7itumo un bonchchtira fettilla beezii,

⁹ «Ne taas gol7i goyniko ta nees hyanno ubba inggoda» yagayda.

¹⁰ Yesuusa mahi, «Hyay Xalahizayo, taappa hyaakko! «Ne Laatsta, ne Xoozza goyno, E xalaalas kiitintto» gayntti Xoozze qaaltte xaafint-tida» yagayda.

¹¹ Yinnippa suuba, Xalahe ashshii qitida; ki- itanchchuntsi yi7i eza maaddida.

Yesuusa timirttito

(Mar. 1:14-15; Luqa. 4:14-15)

¹² Yesuusa, Wahannisa acinttidanno si7ide wode Galila gade qitida.

¹³ Naazirete katama ashshii Zaabiloonen Nif- taaleme guta, abba kale yeze Qifirnaoome katama hyanggi yeyga yezida.

¹⁴ Yinna hyanidanna nabe Isayaasa doontte,

¹⁵ «Zaabiloone gaden, Niftaaleme gade,
Yorddaanosa borkkappa seko fintsa abba
oge,
Ayhude maaqqoosse worzhuntsis yeze
Galila,

¹⁶ dhuma yeze worzha,
damma foo7o bi7ida.
Hyaygo dasho gade,
yezuntsis foo7o kezida»
yaga7i ohinttide qaaltta folinttode fana.

¹⁷ Ye wodeppa dentsii Yesuusa, «Xooz ka7itumo ukkide gisho yin nagarttipa maaqqote» yaga7i qaala sabbakida.

Tiino tamaruntsi xeeqintte
(Mar. 1:16-20; Luqa. 4:16)

¹⁸ Yesuusa Galila Abba kalera aadhitera lam77i ishuntsana, Phexiroosa ga7inttize Simoonan E isha Inddirase bi7ida. Un molo aykkizuntsana maaqqide gisho fa gitito abballa olida.

¹⁹ Yesuusa untana, «Hyanka yo7ote; tana kaallote! Molo aykkizanno ashshii, ta yinttana as ayfo tamarssoda» yagayda.

²⁰ Un, ellisii fa gitito olii ashshii Yesuusa kaallida.

²¹ Yesuusa yeygappa hyaga gode tiino aadhitera melle lam77i ishuntsana, Zabdiyoosa na7untsana, Yayqooban Wahannisan bi7ida. Fa aday Zabdiyoosara wolla gongge gidida fa gitito loytsizuntsana xeeqida.

²² Un, ellisii fa gonggiton fa adayan ashshii Yesuusa kaallida.

Yesuusa hyargginttizuntsana fatstsida
(Luqa. 6:17-19)

²³ Yesuusa Ayhude woosa keetsta tamarssitera, salo ka7itumo Wonggele ohitera dumma dumma hyarggeppa asuntsana fatstsitera Galila sa7a ubbanne wutida.

²⁴ Yinnippa denddii E suntsita Sooriya gade ubba erinttida. Dumma dumma hyarggera ayk-inttiduntsanan waayinttizuntsana, tuna ayyaana aykinttiduntsana, biicora yezuntsana, wob-buntsana eego ki7ida; ezin untana fatstsida.

²⁵ Asuntsi Galilappa, taphphi katamuntsappa, Yerusalaameppa, Yihudappan Yorddaanosa borkka seko fintsa yeze gadeppa yi7ide gaama asuntsi eza kaallida.

5

Yesuusa derella afa tamarsside timirtte

¹ Gaama worzha shiiqidanno Yesuusa bi7i derella afa kezii bettida. E tamaruntsi eego shiiqin,

² Hyannii gaar yaga7i tamarssida:

Turii ufayssi (Luqa. 6:2-23)

³ «Fa ayyaante daha maqqiduntsi anjjinttiduntsana,
salo ka7itumo untis.

⁴ Yeekizuntsi anjjinttiduntsana,
un mintsitse denggoda.

⁵ Wozina aaduntsi anjjinttiduntsana,
un sa7a laattoda.

⁶ Xillotitsi oochchodes naydhdhizuntsin bardhdhizuntsi anjjinttiduntsana,
un mishshada.

⁷ Maarizuntsi anjjinttiduntsana,
un maarotitsi denggoda.

⁸ Wozina geeshshuntsi anjjinttiduntsana,

- un Xoozii be7ada.
 9 Giigizuntsi anjjinttiduntsana,
 un Xooz na7a ga7intti xeeɡinttoda.
 10 Xillotitsi oochchize gisho ga7i,
 bay7inttizuntsi anjjinttiduntsana,
 salo ka7itumo untis.
 11 «Asuntsi yinttana ta gisho ga7i cazhize wode
 bay7ize woden yinttalla afa iita baz ubba word-
 dora ohize wode yin anjjinttiduntsana.
 12 Yin anjjita salo damma maaqqide gisho
 ufayttote, loytsii ufayttote. Yinttappa tiino yezide
 nabuntsana yinnii gaar bay7ida.

Soogen foo7o

- 13 «Yin sa7as sooge; sooge fa mal77itumtto
 ashshiko, wayzi mahi denggode? Bale dhogiko
 asara yedhinttanep attin akkosin maaddoos.
 14 «Yin sa7as foo7o; derella afa yeze katamita
 aachinttodes dandda7oos.
 15 Xomppe aytsii keetsta yeze asuntsi ub-
 buntsis foo7ode gaar dhoqqa bessa gaddanep
 attin gabate gidda gaddize baaya.
 16 Yinnii gaar asuntsi yin lo77o oochito bi7i,
 salo yeze yin adaya bonchchode gaar yin foo7ita
 as tiino foo7o.

Muse higge

- 17 «Taanii Muse higgiton nabunts qaala shaaro-
 des yi7ida yinttis aazippe. Taanii, un ohidanna
 turo maaqqidanno qonccissades yi7idap attin
 shaarodes yi7ikaaya.

18 Ta yinttis turo ohine; salon sa7a aadhode wontsis higge ubba folinttodep attin higgitifa fettii qaala woy fidaale aadhoos.

19 Yinnii gisho, hyanna kiititippa eerize fettii kiitan mentsize ooden mahi melluntsana yinnii gaar oochchode gaar tamarssize ooden salo ka7itumo ubbuntsappa eeratsi maaqqada. Yezin hyanna kiitto folizen melluntsanan folode gaar tamarssize salo ka7itumo damma maaqqada.

20 Ta yinttis ohine; yin xillotitsita Farisaawunts xillotitsappan higge asttamaarunts xillotitsappa aadhanxiko, salo ka7itumo geloos.

Wodhe baz

21 «Yin mayzuntsis, «Wodhippete; shemppo wodhide ooden firdinttoda» ga7inttidanno si7ida.

22 Yezin ta yinttis ohine; fa ishaya cazhize ooden firdinttoda. Fa ishaya cazhize ooden daynna tiino firddas shiiqoda. Fa ishego, «Eeyay» gaaze ooden mahi gaanname tamite firdinttoda.

23 «Yinnii gisho, ne ne zharsho zharshize wode ne ishaya qohide baz nees tiirnttiko,

24 Ne zharshito iza besite ashshii ashshii qito; tiino hyanggi ne ishaya giigo; yeyzi maaqqii, ne zharshito Xoozis zharsho.

25 «Nena mootizera firdda keetsta hyanggitara ogella eera giigo. Yinna atto gayko E nena daynna tiino kanggoda. Daynnize nena accizes aatsii inggoda; E nena woyne oloda.

26 Ta turo ohine; nella afa firddinttide acito fettii santtime attikaayzin ciggii hyaasode wontsis achi keetstasappa mulon kezaama.

Olale baz

²⁷ «Hyannippa zaga, ‹Olale hyanttippete› ga7inttidanno si7ida.

²⁸ Yezin ta yinttis ohine, maacho bi7i, amudhd-hide ubba fa wozintte iira olalida.

²⁹ Ne mizaqi aafize nees nagaras mikinaate maaqqiko, kessii olo. Ne galtta kumutsita gaanname tama wodhdhodannippa ne gallitippa fetay dhabiko nees lo77o.

³⁰ Ne mizaqi kushize nees nagaras mikinaate maaqqiko, eza gachchii olo. Ne galtta kumutsita gaanname tama wodhdhodannippa ne gallitippa fetay dhabiko, nees lo77o.

Machchin azini bilintte baz

(Maato. 19:9; Mar. 10:11-12; Luqa. 16:18)

³¹ «‹Fa machchito dakkize ooden dafo warqqate inggo› ga7inttida.

³² Yezin ta yinttis ohine; fa machchito olalikaayzin billize ooden iza olalode gaar oochchane. Yinnii gaaran, dakinttide machchito ekkize ubba olalida.

Caaqo baz

³³ «Yin mayzuntsago, ‹Worddo caaqqippete; yin Xoozze tiino caaqqidanno folote› ga7inttidanno si7ida.

³⁴ Yezin ta yinttis ohine; mulon caaqqippete. Xoozii bettize oyda maaqqide gisho salora caaqqippete.

³⁵ E tohita yedhdhize bessi maaqqide gisho sa7ara caaqqippete. Damma kaat katama maaqqide gisho Yersaalaameran caaqqippete.

³⁶ Yin ommitippa fetaya bootsi woy kartsi mahodes dandda7oosse gisho yin yin ommite caaqqippete.

³⁷ Yinnii gisho, yin qaaltta, <Yee> woy <Ade> maaqqo. Yinnippa bale kezize xalaheppa ye7ine.

Qime ayppades beezoos

³⁸ « <Aafe gisho aafe; achchi gisho achchi> ga7inttidanno si7ida.

³⁹ Yezin ta yinttis ohine; yinttalla afa iita baz oochchize attsa ixippete. Ooden ne mizaqi dhookiza baqqiko ne workkita dhookizan beezo.

⁴⁰ Fettii asi ne shaamiza wolqqara ekkodes nena mootiko, ne kootizan gujjii inggo.

⁴¹ Fettii asi nena wolqqara fa baz toossii fettii saate oge faara hyanggode gaar nena un7itsiko, eera lam77i saate oge hyanggo.

⁴² Woossiz oodesin inggo; neeppa tal77odes koyko oonan kayippe.

Ne morkkuntsana siiqo

(Luqa. 6:27-36)

⁴³ «<Nena kadhiza kadho; nena ixxizaya ixxo> ga7inttidanno si7ida.

⁴⁴ Yezin ta yinttis ohine; yin morkkuntsana kadhote; yinttana qohizuntsis woossote.

⁴⁵ Yinnii gaar yin oochchiko, salo yeze yin adays yin na7untsana maaqqada. E iituntsisin lo77untsis awa kassane; xilluntsisin nagaranchchuntsisin fa ira bukkizane.

⁴⁶ Yinttana kadhize asuntsana xalaala yin kadhiko, yinttis akko tirfe yeze? Melle atto yezin, gabe qaraxe gachchizuntsin yinno oochchane.

⁴⁷ Yin, yin ishuntsana xalaala saritsiko, mel-luntsappa akko aadhizebaz oochchidote? Melle atto yezin, Xooz ammanoose asuntsi yinno oochchane.

⁴⁸ Yikke, salo yeze yin aday folo maaqqidanni fana yinttin folo maaqqote.

6

Ingge baz

¹ «Asi bo7o ga7i yin lo77o oochito as tiino oochaame fana naaginttote. Yinnii gaar yi7anxiko salo yeze yin adayppa anjjo denggaama.

² «Yin dahuntsis inggize wode as tiino bonchchinttodes ga7i cubbuntsi oge gaxan Ayhude woosa keettsan oochchizanni fana asi bo7o ga7i oochippete. Ta yinttis turo ohine un fa kumutsi anjjito ekkida

³ Yezin yin dahuntsis inggize wode yin mizaqi kushe oochchizanno yin workkita kushe erippe;

⁴ yin imotta geema maaqqe. Geema besa oochchizanno be7ize yin aday yinttis anjjito qoncce inggoda.

Woosa baz (Luqa. 11:2-4)

⁵ «Woosa woossittera cubbuntsi gaar yiippete. Un, fana asi bo7o ga7i Ayhude woosa keettsa oge

doontte eqqii woossizanno kadhane. Ta yinttis turo ohine; un fa kumutsi anjjito ekkida.

⁶ Yezin ne woossiz wode ne qol7a gelo, furtsito gorddii geema yeze ne adaya woosso; geema oochinttidanno be7ize ne aday nees anjjo ingoda.

⁷ Yin woossiz wode ammanoosse asunts gaara cer qaala gaantsi woossippete. Un qaalito mahi mahi woossin Xoozii si7ine ga7i qoppane.

⁸ Yinnii gisho, untinni gaar yiippete. Akkos gayko, yin aday yinttis akko koshshizako yin woossodanippa tiino erane.

⁹ «Yikke, yin yaga7i woossote:
«Salo yeze nu aday,

ne geeshi suntsita anjjintto.

¹⁰ Ne ka7itumtta yo7o,
ne qoftta salo hyanidanni fana
sa7an hyano.

¹¹ Hyayno qumtto nuus inggo.

¹² Nu nuna qohiduntsis, atto gaazanni fana,
nuusin nu qohito atto ga7o.

¹³ Nuna iitappa ashshop attin
faatana geltsippe.

[Ka7itumon, wolqqan bonchchon
medhina nees. Amin77e.]

¹⁴ «Yin yinttana qohizuntsana atto gayko, salo yeze yin Aday yin qohito atto gawuda.

¹⁵ Yezin yin melle as nagara atto ga7anxiko yin Aday yin nagartto atto ga7oos.

Xooma baz

¹⁶ «Yin xoomize wode cubbuntsi fana yiippete. Akkos gayko, un xoomizanno asi erode fana fa sintto bootstsane. Ta turo ohine; un fa shili-maatto ekkida.

¹⁷ «Yezin ne xoomize wode ne sintto meecco, ne ommito tizho.

¹⁸ Yinnii gaar ne yiiziko ne xoomize xoomtta asappa genggida, yezin geema yeze ne Aday erize xooma maaqqada. Geema oochinttidanno be7ize ne Aday nees shilmaate inggoda.

Salo qolo shiishe

¹⁹ «Bila mu7ize bessa, meqo birize sa7a, kayzo bookkii ekkize sa7a, hyanna sa7ite, yinttis qolo shiishippete.

²⁰ Yezin bila mo7oosse bessa, meqo biroosse bessa, kayzo bookkii ekkoosse bessa salo yinttis qolo shiishote.

²¹ Ne qoltta yeze besite ne wozintta yessada.

²² «Aafe asatitsis xomppe. Yinnii gisho, ne aafita faxa maaqqiko ne kumutsi asatitsita foo7o maaqqane.

²³ Ne aafita hyargginttiza maaqqiko ne kumutsi asatitsita dhuma maaqqane. Yikke, ne gidda yeze foo7ize dhuma maaqqiko, dhuma akko gaar aadhii dhuma maaqqade!

²⁴ «Fettii asi lam77i Laatstsis aqodes dandda7oos. Fetaya kadhiko hyankkaya ixxane; woy fetaya bonchchiko hyankkaya leqqane. Xoozisin miishesin wolal aqodes dandda7oos.

Un7inttippete (Luqa. 12:22-31)

25 «Yikke, si7ote! yin de7o yessades, <Akko ma7ade? Akko ushshade? Akko ma77ode?» ga7i un7inttippete; shemppo katstsappa woy galla ma7oppa aadhoso?

26 Afa landduntsana bo7ote; un budoos, max-oos, facha geltsoos, yezin yin salo aday untana muuzane. Yin untappa gaama aadhoso?

27 Yin giddappa gaama un7intti fa laytsitilla afa fettii qamma gujjodes dandda7ize yene?

28 «Mahi yin ma7ize bazis akkos un7intte? Ane fudhuntsana bo7ote, oochchii labboos woy suqgoos.

29 Si7ote! Melle atto yezin, kaat Solomone fa bonchcho ubbanne hyanna fudhitippa fetay gaar ma77ikaaya.

30 Yin, ammano faccezuntso, Xoozii hyayno benttii wontta tama wodhdhodes yeze maata yeyzi ma7isizebaz maaqqiko, yinttana untappa aatsii wayzi ma7isoso?

31 Yinnii gisho, <Akko mo7ode? Akko ushshade? Akko ma7ade?» ga7i un7inttippete.

32 Yinno ubbanno Xooz ammanoose asuntsi gaantsi denggodes un7inttane. Yin salo aday yinna ubbanna yinttis koshshizanno erane.

33 Yezin ubbappa tiino Xoozze ka7itumtton E xillotitsito koyote; yinna ubbanna yinttis gujunt-toda.

34 Yinnii gisho, wonttas qoppittera un7inttippete. Wonttana wonttas aqo; fettii fettii gammize faas maaqqade madhara yene.

7

Melluntsalla afa firddippete

(Luqa. 6:37-42)

¹ «Yinttalla afa firddinttaame fana melluntsalla afa firddippete.

² Akkos gayko, melluntsalla afa yin firddizanni fana yinttalla afa firddinttoda; yin melluntsis makkide bazite yinttis mahi makinttoda.

³ Ne aafte yeze tuus fana yezaya bi7ikaayzara ne ishaya aafte yeze buuriza akkos be7e?

⁴ Ne aafte tuusi yessadera ne ishaya aafte yeze buuriza kesso gawudes wayzi dandda7e?

⁵ Naate cubbuzayo, tiinii ne aafte yeze tuusi fana yezaya kesso. Yinnippa suuba, ne ishaya aafte yeze buuriza kessodes ne geeshi be7ada.

⁶ «Suuba maaqqii yinttana dha7aame fana geeshi baz kanuntsis olippete. Fa tohite yedhdhii iissaame fana yin al77o baz gudayluntsi tiino olippete.

Woossote, koyote, qunkkote

(Luqa. 11:9-13)

⁷ «Woossote yinttis ingginttoda, koyote yin denggoda, furtsito qunkkote yinttis buginttoda.

⁸ Woossite oodesin ingginttoda, koyze oodesin benttoda, furtsito qunkkizesin buginttoda.

⁹ «Yin giddappa na7ay boora woossiko shuchchi inggize oode?

¹⁰ Woy molo woossiko shooshi inggize yene?

¹¹ Yeezin yin iita maaqqitera yin na7untsis lo77o baz ingge eriko, yin salo aday fana woos-sizuntsis lo77o baz wayzi gaantsi inggaamo?

¹² Melluntsi yinttis oochchode fana yin koyze baz ubba yinttin melluntsis oochchote. Akkos gayko, Muse higgiten nabuntsi tamaarssizannan hyanno.

¹³ «Xuuntsi furtsara gelote; akkos gayko, dhab-ses kanggize ogize damma, furtsitan dalgga. Iira gelize asuntsi gaama.

¹⁴ Yezin de7ogo kanggize ogitan furtsitan xuuntsi; yeyga gelize asuntsin eeratsi.

Minxa fa aafte erinttane
(Luqa. 6:43-44)

¹⁵ «Afara duro aazii fa gaatsite suudhume maaqqii yin gidda gelize worddo nabuntsappa naaginttote.

¹⁶ Yin untana, un aafitippa eroda; anggatsappa woynae aafe, kenchikeloppa hyalimo maxinttoos.

¹⁷ Yinnii fana lo77o minxa ubba lo77o aafe aafane; iita minxa iita aafe aafane.

¹⁸ Lo77o minxa iita aafe aafos, mahi iita minxa lo77o aafe aafodes dandda7oos.

¹⁹ Lo77o aafe aafosse minxa ubba gachchintti tama olinttoda.

²⁰ Yinnii gisho, yin untana, un aafte eroda.

²¹ «Salo yeze ta aday qoftto oochchize asi salo ka7itumo geloddepp attin cer tana <Laatstso, Laatstso> gaaze ubba salo ka7itumo geloos.

²² Firda qamma gaamuntsi, <Laatstso, Laatstso, ne suntsite tinbbite ohika? Ne suntsite tuna ayyaana kessika? Ne suntsite kille baz oochchika?> yaga7oda.

²³ Ye wode taanii, «Ta yinttana mulon eroos, yin iita oochchizuntso taappa hyaakkote» gawuda.

²⁴ «Yikke, hyanna ta qaaltto si7i oochchize ooden fa keetsito lallalla afa keexxide wozinara yeze asi fana.

²⁵ Ira bukkida, hyaro goggida, baqo baqii ye keetsiza urqqida. Yezin keetsita lallalla keexint-tide gisho gol7ikaaya.

²⁶ Hyanna ta qaaltto si7i oochchoose ooden fa keetsito shafella afa keexxide booza attsa aazane.

²⁷ Ira bukkida, hyaro goggida, baqo baqii, ye keetsiza urqqin, ye keetsize gol7ida; E gol7itan damma» yagayda.

²⁸⁻²⁹ Yesuusa fa ohito hyaaside wode E timirt-tita higge asttamaarunts fana maaqqaanxi ade-tits wolqqar maaqqide gisho asuntsi E timirttite gaama qoppida.

8

Yesuusa qursuma hyargginttiza fatstsida

(Mar. 1:40-45; Luqa. 5:12-16)

¹ Yesuusa derizeppa wodhize wode gaama asuntsi eza kaallida.

² Yikke fettii qursuma hyargginttize eego shi-
iqii, E tiintte bunqqunttii, «Laatstso, ne qofa
maaqqiko tana geeshi fatstsodes dandda7ane»
yagayda.

³ Yesuusa fa kushito dakkii eza bochchii, «Yee,
ta qofa, faxo» yagayda. Atstse iira geezhi attida.

⁴ Yesuusa eego, «Ne faxito oodesin ohippe.
Yezin hyanggi ne geezhi faxidanno kahinunts

beezo. Ne faxidannis markka maaqqade fana hyanggi Muse kiittide zharshito zharsho» yagayda.

Mato hyalaqize ammano

⁵ Yesuusa Qifirnahoomme katama yellide wode fettii mato hyalaqize eego shiiqii,

⁶ «Laatstso, ta arize wobpii gaama waayintti, kara woy7i yene» yaga7i woossida.

⁷ Yesuusa mahi, «Taanii hyanggi eza fatstsoda» yagayda.

⁸ Yezin mato hyalaqize mahi, «Laatstso, ne ta kara gelodes ta beezze as baaya, yezin ne hyayga bettii qaala xalaala oho, ta arize faxoda.

⁹ Akkos gayko, taappa kattara ta kiitinttize asuntsi yene, mahi taappa gaatsara taas kiitinttizuntsi yene. Unttappa fetaya, <Qito> gayko qitane; hyankkaya mahi <hyankka yo7o!> gayko ye7ine. Ta ariza, <Hyanno yiizo> gayko yiizane» gayda.

¹⁰ Yesuusa yinno si7ide wode gaama qoppii, fana kaallize asuntsago, «Ta yinttis turo ohine; taanii hyannii gaarize ammano Isra7eele as gid-dan bi7ikaaya.

¹¹ Ta yinttis ohine; gaamuntsi awa kessappan awa geloppa yi7i, salo ka7itumo Abrahamara, Yisaaqaran Yayqoobara fettilla bettoda.

¹² Yezin salo ka7itumo laattodes beezzin at-tiduntsana bale dhuma oloda. Ize untis yeefon achchi garccingge maaqqada» yagayda.

13 Yesuusa mato hyalaqizego, «Ne kara hyanggo, ne ammanttii fana nees hyano» yagayda. E arize iira faxii attida.

*Yesuusa gaama hyargginttizuntsana fatstsida
(Mar. 1:29-34; Luqa. 4:38-41)*

14 Yesuusa Phexiroosa kara gelize wode Phexiroosa machiti intta omma ottsi misha hyarggera hyarggintti woy7i yezanno bi7ida.

15 Yesuusa I kushito bochchide wode otsitan michita ashshii ashshida. Faxii denddii eza mukkida.

16 Ye wode ugure tuna ayyaanara aykint-tide gaama asuntsana, asuntsi Yesuusago ki7ida. Ezin tuna ayyaanuntsana fa qaaltte kessida, hyargginttizuntsana ubba fatstsida.

17 Yinnen nabe Isayaasa,
«E nu iita hyarggito faas ekkida,
E nu hyarggito tookkida»
gayde qaaltta folinttida.

*Yesuusa kaallizuntsana yellize madha
(Luqa. 9:57-62)*

18 Yesuusa gaama asuntsi E kale eqqidanno bi7i, abbappa seko fintsu fiingode fana fa tamaruntsana kiittida.

19 Higge astamaaruntsappa fetay, «Astamaarzayo, ne hyanggize besa ubbanne ta kaalloda» yagayda.

20 Yesuusa eego «Workkanuntsis olla yene, salo landduntsis keetsti yene. Yezin As na7ays fa ommito shemppize besa baaya» yagayda.

²¹ Yesuusa kaallize asuntsappa fetay, «Laatstso, taanii tiino hyanggi ta adaya moogii yo7oda» yagayda.

²² Yezin Yesuusa, «Hyayqqiduntsi fa hyayquntsana moogo; ne tana kaallo» yagayda.

Yesuusa abba zulits si77i yiizida

(Mar. 4:35-41; Luqa. 8:22-25)

²³ Yesuusa yedhdhades gongge gelide wode E tamaruntsin eera qitodes gelida.

²⁴ Un qoppikaayzara yezin, damma zuluntte hyaatsitilla afa denddin gonggito qoodhdhodes yellida. Yezin Yesuusa genttida.

²⁵ E tamaruntsi eego shiiqii eza barkkitsii, «Laatstso, nu dhabane nuna ashshoya» yagayda.

²⁶ Yesuusa unttago, «Yin, ammano faccezuntso, akkos zhashitete?» yagayda. Denddii, zuluntton zhuubito si7i yizida. Ellisi ubba baz si7i gayda.

²⁷ E tamaruntsi gaama qoppii, «Hyay, melle atto yezin, zuluntten zhuubban kiitinttize wayde aso?» yagayda.

Tuna ayyaana aykkide lam77i asuntsana

(Mar. 5:1-20; Luqa. 8:26-39)

²⁸ Yesuusa abbappa seko fintsa yeze Gergge-soone gaaze sa7a yellide wode tuna ayyaana aykkide lam77i asuntsi boozappa kezii eera yellinttida. Un gaama iitan zhashize as maaqqide gisho asi yinna bestira aadhodes dandda7oos.

²⁹ Unttin, «Xoozze na7ayo, neera nuna akko yelitsize? Wode yellikaaya yezin nuna firddodes yi7ida?» ga7i uukkida.

³⁰ Unttappa gaama hyakkikaayzar guudayile wude yenggintane.

³¹ Tuna ayyaanuntsi Yesuusa, «Ne nuna kessode baz maaqqiko, seko gudayluntsi wude gidda dakkoya» yaga7i woossida.

³² Yesuusa, «Qitote» yagayda. Tuna ayyaana asuntsappa kezii gudayluntsago gelida. Gudayluntsin ubba gaga doonara woxxi hyanggi abba goodhintti hyayqida.

³³ Gudayille wude yenggizuntsin woxxi katama hyanggi, hyanide bazin tuna ayyaana aykkide asuntsalla afa oochchidanno ubba ohida.

³⁴ Yeezin, katama yeze asuntsi ubbuntsi Yesuusa bo7odes kezida. Un Yesuusa bi7ide wode fa gaditippa kezii qitode fana woossida.

9

Wobbo atstse faxito

(Mar. 2:1-12; Luqa. 5:17-26)

¹ Yinnippa suuba, Yesuusa gonggite gelii, abba fiinggi fa katama qitida.

² Ize eerats asuntsi fettii wobbo attsa alggara tookkii Yesuusago ki7ida. Yesuusa un ammantto bi7i, wobbo attsa, «Ta na7ayo, zhashtippe! Ne nagartta atto ga7inttida» yagayda.

³ Yinna saate, Ayhude higge astta-maaruntsappa fete fete, «Hyanna Xooz cazhe baane» yaga7i fa wozintte qoppida.

⁴ Yesuusa un qoftto erii, «lita baz yin wozintte akkos qoppete?

⁵ Yezin, «Ne nagartta atto ga7inttida» gaazan-nippa «Denddii eqqii qito» gaazannippa ayye foolle?

⁶ Yezin sa7alla afa nagara atto gawudes As na7as adetita wolqqa yezanno ta yinttana erisoda» yaga7i, wobbo atstsego, «Denddii, ne alggiza tookkii, kara qito» yagayda.

⁷ Wobbo atstse denddii fa kara qitida.

⁸ Worzhita yinno bi7i gaama qoppida. Yinnii fana adetits wolqqa asis inggide Xoozza galatida.

Maatoosa xee gintte

(Mar. 2:13-17; Luqa. 5:27-32)

⁹ Yesuusa yeygappa denddii hyanggitera Maatoosa gaaze qaraxe gachchize bessa bettii yezin bi7i, «Tana kaallo» yagayda.

Ezin denddii kaallida.

¹⁰ Yesuusa Maatoosa kara leematella bettii yezin, qaraxe gachchize gaama asuntsin nagaranchhuntsi yi7i eeran E tamaruntsara wolla mo7odes bettida.

¹¹ Fettii fettii Farisaawuntsi yinno bi7i, Yesuusa tamaruntsara, «Yin asttamarize qaraxe gachchizuntsaran nagaranchhuntsara akkos me7e?» yagayda.

¹² Yesuusa yinno si7i, «Gaalla koshshize hyargginttizuntsap fattin faxuntsis baaya.

¹³ Yezin yin hyanggi, «Taanii yin zharshito baayzin yin melluntsana maarode fana koyane» ga7intti xaafinttidanna waagizako erote. Akkos gayko, taanii nagaranchhuntsana xee godes yi7idap attin xilluntsana xee godes yi7ikaaya» yagayda.

Yesuusa xooma baz oocinttida

(Mar. 2:18-22; Luqa. 5:33-39)

14 Ye wode Wahannisa tamarunsi Yesuusago shiiqin, «Nuunin Farisaawuntsin xoomane, yezin ne tamarunsi akkos xoomoso?» yaga7i oocida.

15 Yesuusa mahi unttago, «Mushura unttera yezin xeeqintti yi7ide asunsi azzanodes dandda7ane? Mushura un kaleppa ekkinttode wode yo7oda, un ye wode xoomoda.

16 «Kille ma7oppa feedhii gal77a ma7olla sikkize ooden baaya. Yinnii fana yeyziko killize gal77iza feedhane. Feedhitsitan wozzii dalggane.

17 Kille woyni gal77a silphe gujjize ooden baaya. Yinnii fana yeyziko kille woynize gal77a silphiza dhuussane woynizen lantane; silphizen lam7intsa maaddoose baz maaqqane. Yezin kille woyni kille silphe gujjodes beezane. Yinnii fana yeyziko lam77untsin iitikaayzara naaginttane» yagayda.

Hyayqqide na7iton Yesuusa ma7ito bochchide maachito

(Mar. 5:21-43; Luqa. 8:40-56)

18 Yesuusa yinna ohitilla afa yezin, Ayhude hyalaquntsappa fetay eego yi7i, E tiino bunqqunttii, «Ta na7ita hyatte hyayqqida, yezin iza faxode fana ne yi7i ne kushito iilla afa gaddoyo» ga7i woossida.

19 Yesuusa denddii eera hyanggida; E tamarunsin kaallida.

20 E hyanggin taphpho lam77i bere kumutsi suutsi googii waaytsiize fettii maachita suubara shiiqii Yesuusa ma7iti macartto bochchida.

21 Iza fa wozintte, «Ta E ma7iti macartto xalaala bochchizako faxoda» yaga7i qoppida.

22 Yesuusa suub maaqqii izo bi7i, «Ta na7ite, zhashitippe! Nena ne ammantta fatstsida» yagayda. Astan iira faxii attida.

23 Yesuusa Ayhude hyalaqize kara yellide wode zaye fuggizuntsanan yeekizuntsana bi7i,

24 «Ane hyal7ote; eerats na7ita genttidap attin hyayqqikaaya» yagayda. Yezin asuntsi eella afa miicida.

25 Asuntsana bale kessidannippa suuba keetsta gelii, na7iti kushito aykkida, na7itan denddii eqqida.

26 Yinna ohita yinna sa7ito ubba yellida.

Yesuusa lam77i qooquntsana fatstsida

27 Yesuusa yeygappa denddii gode tiino hyang-godera lam77i qooquntsi fa qaaltto dhoqi yiizii, «Dawute na7ayo, nuna maaroya» yagaytira eza kaallida.

28 Yesuusa keetsta gelize wode qooquntsi eza kaallii yellida. Yesuusa unttago, «Taanii yinno oochchodes dandda7izanno yin ammananete?» yagayda.

Unttin, «Yee, Laatstso» yaga7i mahida.

29 Yinnippa suuba, Yesuusa un aafito bochchii unttago, «Yinttis, yin ammanttii fana hyano» yagayda.

30 Un aafitan bugunttida. Yesuusa unttago, «Hyanno oodesin ohippete» yaga7i mintsii ohida.

31 Yezin asuntsi hyanggi Yesuusa baz yinna sa7ite ubba ohida.

32 Un yeygappa kezze wode asuntsi tuna ayyaana aykkii muumuzide fettii asi Yesuusago ki7ida.

³³ Tuna ayyaana kezideppa suuba muume atstse ohinttida. Asuntsin gaama qoppida, «Yinnii fana kille baz Isra7eele sa7a hyanikaaya» yagayda.

³⁴ Yezin Farisaawuntsi, «Tuna ayyaanunts hyalaqara tuna ayyaanuntsana kessane» yagayda.

Yesuusa asuntsis yiqsinttida

³⁵ Yesuusa Ayhude woosa keetsta tamarssitera, salo ka7itumo Wonggele sabbakitera, asuntsana hyargge ubbappa fatstsitera kataman kara gancce ubbanne wutida.

³⁶ Gaama worzhita, yenggize asi baayze duro fana untana be7ize asi dhabin un yezanno bi7i untis yiqsinttida.

³⁷ Fa tamaruntsago, «Shiiqode katsita gaama, yezin katsito shiishize asuntsi eeratsi.

³⁸ Yinnii gisho, Laatsti katsta shiishode oochanchuntsana dakkode fana woossote» yagayda.

10

Yesuusa kiittide taphpho lam77i hawaaruntsana
(*Mar. 3:13-19; Luqa. 6:12-16*)

¹ Yesuusa taphpho lam77i tamaruntsana faago xegii, tuna ayyaana kessode fanan hyargge ubbappa fatstsode fana untis adetits wolqqa inggida.

² Yesuusa kiittide taphpho lam77i hawaaruntsi suntsita; tiinize Phexiroosa gaaze Simoona E ishe Inddiriyase, Zabdiyoosa na7a Yayqooban E ishe Wahannisan,

³ Filphoosa Bartolomiyoosa, Toomaasa qaraxe gachchize Maatoosa, Ilfiyoosa na7a Yayqooba, Taadiyosa,

⁴ fa gaditis yiqsinttize Simoonan Yesuusa aatsii inggide Yesqorootu Yihuda.

⁵ Yinna taphpho lam77untsi Yesuusa kiittii dakkitera, «Ayhude maaqqoosse worzhago hyanggippete, mahi Samaara asunts kataman gelippete.

⁶ Yezin Isra7eele keetstsappa maaqqide sekka dhabide duruntsago hyanggote.

⁷ Ize hyanggi, «Salo ka7itumo ukkida» ga7i ohote.

⁸ Hyargginttizuntsana fatstsote, hyayqqiduntsana hyayqqoppa dentstsote, qursuma hyargginttizuntsana geeshii fatstsote, tuna ayyaana kessote. Yin hyarii ekkidanno hyarii inggote.

⁹ Yin kiistte worqqa, woy bira santtime aykkip-pete.

¹⁰ Yin oges karxite, lam77i ma7o, woy caamma woy gufe aykkippete; oochchizuntsis hyayno quma beezane.

¹¹ «Yin fettii katama woy kara gancce gelize wode yinttana mokkii ekkodes ufayttize asi koyi E kara gelote; yin qitode wontsis ize gam7ote.

¹² Mahi oode karan gelitera saritsote.

¹³ Yinna keetsita yinttana morkkiko yin saritside sartta untana yello, yezin un morkkanxiko yin saritside sartta yinttis suub maaqqo.

¹⁴ Ooden yinttana morkkanxiko yin ohize baz si7anxiko yinna keetsitifa woy yinna katamttippa kezitera yin tohite yeze xurito fixxii kezote.

¹⁵ Ta yinttis turo ohine; Xoozze firdda qamma yinna katamttippa Soodomasin gamoora katamittis firdda eeroda.

¹⁶ «Ta yinttana duro fana suudhumuntsi gidda dakkoda. Yinnii gisho, shooshi fana cincca, wolle fana aada maaqqote.

¹⁷ Asuntsi yinttana firddize daynnuntsis aatsii inggoda, mahi Ayhude woosa keetsta yinttana garaafoda. Yinnii gisho, untappa naaginttote.

¹⁸ Ta gisho ga7i yinttana worzhito ahizunts tiino kaatuntsi tiino kanggoda. Un tiintte Ayhude maaqqoosse worzhunts tiino eqqii yin ta baz markkidhoda.

¹⁹ Yezin yinttana firddas aatsii inggize wode waaga7i mahode ga7i un7inttippete; yinna saate yin gawude baz Xoozii yinttis inggoda.

²⁰ Akkos gayko, yinttana ohize yin Aday Geeshi Ayyaanappa attin yinttana baaya.

²¹ «Ishay fa ishaya, aday fa na7aya, hyayqos aatsii inggoda, na7untsi fana yeliduntsalla afa denddii untana wodhissada.

²² Ta gisho ga7i asi ubbuntsi yinttana ixxoda, yezin wurssutsi yellodes miinggide attoda.

²³ Fettii kara gancceppa yinttana un bay7iko melle katama bettote. Taanii yinttis turo ohine; As Na7ay yo7ode wontsis, yin Isra7eele katama ubba kantsaama.

²⁴ «Tamaaruntsi fa asttamaarzeppa, arizen fa laatstseppa aadhoos.

²⁵ Tamaarize fa asttamaarize, arize fa laatstsize fana yiiko ees maaqqada. Karttii aday Bi7elzebuula gayko E kara asuntsana wayzi wozzii iissii xeeqoso?

²⁶ «Yikke, asis zhashitippete. Geenggide baz qonccoda, Aachinttide baz geesha kezikaayzara attoos.

²⁷ Taanii yinttis dhuma ohize baz yin foo7o ohote; ta yinttis hyaye kalkashide baz zoozella awaajjote.

²⁸ Ashop attin shemppo wodhodes dandda7osuntsis zhashitippete. Yezin shemppiton ashton gaanname dhabssodes dandda7ize Xoozzes zhashtote.

²⁹ Lam77i buubbe landduntsi fettii santtime bayzinttoossane? Yi7op attin, untappa fetayn yin Xoozze gaykaayzin sa7a wodhdhoos.

³⁰ Melle atto yezin, yin omma isintsitan fayd-intti yene.

³¹ Yikke, gaama buubbe landduntsappa yin aadhize gisho zhashitippete.

³² «As tiino taas markkidhize ubbuntsis taanin salo yeze ta aday tiino markkidhada.

³³ Yezin as tiino tana kaddizaya taanin salo yeze ta aday tiino kaddoda.

³⁴ «Taanii sa7alla lo77o ko7odes yi7ida yinttis aazippe. Taanii olappa attin sarotits ko7odes yi7ikaaya.

³⁵ Taanii yi7idanna,
«Na7aya adeppa
maachi na7ito inttippa
Na7ay machchito azinze inttippa
shaakkodes.

³⁶ Asis morkkuntsi E kara asuntsana
maaqqoda.»

³⁷ «Taappa aatsii fa adaya woy fa intto kadhize, ta baz maaqqodes beezoos. Fa dhiiratsi na7aya woy fa maachi na7ito taappa aatsii kadhize, ta baz maaqqodes beezoos.

³⁸ Fa masqala tookkii tana kaalloosse ooden ta baz maaqqodes beezoos.

³⁹ Fa shemppito ashshodes koyze dhabssoda, yezin fa shemppito ta gisho aatsii inggize ashshoda.

⁴⁰ «Yinttana mukkize tana mukkane, tana mukkize mahi tana kiittidaya mukkane.

⁴¹ Nabe nabe suntsite mukkize, nabe fana waaga ekkoda; mahi xilliza xillo suntsite mukkize, xillize fana waaga ekkoda.

⁴² Ta yinttis turo ohine; hyantsi ta tamaruntsappa eerize fetay tana kaallize gisho

10:34 2 Ximo. 2:12 **10:36** Mik. 7:6 **10:39** Maato. 16:24; Mar. 8:34; Luqa. 9:23 **10:40** Maato. 16:25; Mar. 8:35; Luqa. 9:24; 17:33; Waha. 12:25 **10:41** Luqa. 10:16; Waha. 13:20; Mar. 9:37; Luqa. 9:48

melle atto yezin eeratsi toya hyaatsi inggiko E waagita dhaboos» yagayda.

11

Xammaqize Wahannisa kiittide asuntsana (Luqa. 7:18-35)

¹ Yesuusa taphpho lam77i tamaaruntsana kiittii hyaasidannippa suuba izippa denddii tamarssodesin sabbakodes Galila katama qitida.

² Wahannisa achi keetsta yezara Kiristtoosa oochito si7i, fa tamaruntsappa eego kiittii,

³ «Yo7oda ga7inttide nenane? Woy nu melle kafode?» ga7i oocida.

⁴ Yesuusa unttago mahi, «Hyanggi yin si7ide bazin yin bi7idebaz Wahannisa ohote.

⁵ Qooquntsi be7ine, wobbuntsi yedhdhane, qursuma hyargginttizuntsi geezhane, tulluntsi si7ine, hyayqqiduntsi hyayqoppa denddane; dahuntsis Wongele sabbakinttane.

⁶ Taara dhubunttoosse anjjinttidaya» yagayda.

⁷ Wahannisa tamaruntsi suub maqqii hyanggin, Yesuusa worzhuntsis Wahannisa baz ohitera, «Hyanna akko baayze ganasa akko be7ades yi7idate? Baqo en7ize shombboqo be7ades yi7idate?

⁸ Yeezin, akko be7ades yi7idate? Bonchcho ma7o ma77ide asuntsana be7adesine? Bonchcho ma7o ma77iduntsi kaat kara yene.

⁹ Yeezin, akko be7ades kezidote? Nabe be7adesine? Yee, yin nabeppan aadhizaya be7ine.

¹⁰ «Ne ogito ne tiintte giigize
ta kiitanchchiza neepa tiino kiittoda»
ga7intti xaafinttidanna ees.

¹¹ Ta yinttis turo ohine; maachippa yelint-
tiduntsi giddappa xammaqize Wahannisappa
aadhize oonin denddikaaya; yezin salo ka7itumo
ubbuntsappa eerize E, eepa aadhoda.

¹² Xammaqize Wahannisa wodeppa dentsii
hyayno yellodes salo ka7itumo gaama urqqint-
tane, miinggi butuntizunts denggoda.

¹³ Nabunts ubbuntsi higgen Wahannisa baz
tinbbite ohida.

¹⁴ Yikke, yin un kiitto ammanodebaz maaqqiko,
yo7oda ga7inttide Eeliyaasa, E Wahannisa.

¹⁵ Yikke, si7ize hyaye yeze si7o.

¹⁶ «Yikke, taanii hyanna wode yeletto akkora
aazissade? Gabe gidda bettii wol xeggi,

¹⁷ «Nu yinttis suulunqe fuggin;
yin yexxikaaya.
Nu nashshii gayrin;
yin yeekkikaaya»

yagaaze na7untsana aazane.

¹⁸ Xammaqize Wahannisa mu7ikaayzaran
uzhikaayzara yi7in, «Tuna ayyaana yene»
yagayda.

¹⁹ As na7ay mu7iteran uzhitera yi7in, «Zhimb-
baran ushi asi, qaraxe gachchizuntsisin na-
garanchchunts igina» yagayda. Yikke, cinc-
catitsin turetitsi E oochite qonccane» yagayda.

Ammananxi ixixide katamuntsana
(Luqa. 10:13-15)

²⁰ Yinnippa suuba, Yesuusa gaama kille baz oochchide katamuntsi gidida yeze asuntsi fa nagartippa maaqqii maarotitsi gelanxi ixside gisho untana,

²¹ «Bade Koraaziine katamite, bade Beetesayida katamite, akkos gayko, yin gidida oochinttide kille baz Xiroosa gididan Sidoona gidida oochinttidebaz maaqqizako, un zaga budo tizhintti, kayo afula ma77i fa nagartippa maaqqii attod yeshsha.

²² Yezin ta yinttis ohine; firdda qamma yinttappa aatsii Xiroosasin Sidoonasi firddita eeroda.

²³ Mahi, Qifirnahome, neenii ude salo kezodes koyane? Hyanoos! Ne si7oole olinttoda. Akkos gayko, ne gidida oochchinttide kille baz Soodoma oochchinttidebaz maaqqizako, Soodoma hyayno yellodes yessad yeshsha.

²⁴ Yezin ta nees ohine; firdda qamma neeppa aatsii Soodomas firdda eeroda».

Kiristtoosa yeze shemppo

(Luqa. 10:21-22)

²⁵ Ye wode Yesuusa, «Adayo, salo sa7a Laatstso, ne hyanno eruntsappan cincuntsappa aachchii na7untsis qonccizide gisho nena galatane.

²⁶ Yee, ta Adayo, hyanna ne lo77o qoftti fana hyanida.

²⁷ «Ubbanna taas ta Adeppa ingginttida. Adayppa melle na7aya erize baaya, na7ayppan E qonccodes koyezuntsappa melle Adaya erodes dandda7ize baaya.

²⁸ «Yin, labbiduntso, toofo deexide ubbuntsi taago hyanka yo7ote; ta yinttana shemppisada.

²⁹ Taanii ta wozintte dalggan aada maaqqide gisho ta qambbartto tookkote, taappa tamarote; yin, yin shemppitis shemppo denggoda.

³⁰ Ta qambbartta sila, mahi ta toofitan foollo» yagayda.

12

Sambbata bazis shiiqide ooce

(Mar. 2:23-28; Luqa. 6:1-5)

¹ Ye wode, Sambbata gamma, Yesuusa gade gid-dara aadhida. Yesuusa tamaruntsi naydhidhide gisho tizha bangga shicci dha7ane.

² Yezin Farisaawuntsi yinno bi7i Yesuusago, «Hyaychche, ne tamaruntsi Sambbata gamma oochchodes beezosse baz oochchane» yagayda.

³ Yesuusa unttago mahi, «Dawute naydhidhide wode eera yezuntsara akko oochchezako nabbabikate?

⁴ Dawute Xoozze keetsta gelii kahinuntsi xalaalap attin eesin eera yezuntsis beezosse geeshi daabbo mu7ida.

⁵ Woy kahinuntsi Sambbata woga shaarii Xoozze keetsta Sambbata gamma oocha oochchiko unttis bala baayzanno Muse higgeppa nabbabikate?

⁶ Yezin ta ohine! Xoozze keetstsappa aadhize hyanne yene.

⁷ «Taanii yin zharshito baayzin yin melluntsana maarode fana koyda» gaaze qaaltta waagizako

yin erezako geeshi asuntsalla afa firddaama yeshsha.

⁸ As na7ay Sambbata Laatstsi» yagayda.

⁹ Yesuusa yeygappa kezii Ayhude woosa keetstsa gelida.

¹⁰ Ize kushe wobbo fettii asi yene. Yesuusa mootodes mikinaate koyze asuntsi, «Sambbata qamma fatstsodes beezanene beezoso?» yaga7i oocida.

¹¹ E unttago, «Yin giddappa fetays duro Sambbata qamma gaga qitiko, gochchii keesoose oode?

¹² Yeezin asi duroppa wayzi gaama aadhoso? Yinnii gisho, Sambbata qamma ubba lo77o baz oocha beezane» yagayda.

¹³ Yinnippa suuba, Yesuusa atstsego, «Ne kushito luulizo yaga7in,» atstse luulizida. E kushize faxii hyankay kushe fana yi7ida.

¹⁴ Yezin Farisaawuntsi yeygappa bale kezii, Yesuusa wayzi wodhod yezako zorinttida.

Xoozii dooride ariza

¹⁵ Yesuusa un qoftto erii yinna besito ashshii melle bessa qitida. Gaama asuntsi eza kaallii qitida, hyargganchchuntsana ubba fatstsida.

¹⁶ Yesuusa, «Ta baz melle oodesin ohippete» yaga7i mintsii ohida.

¹⁷ Yinnan nabize Isayaasa,

¹⁸ «Hyaychche ta dooride arize,
ta kadhize, tana ufaysize,
taanii ta ayyaana, eella afa gaddoda;
E, Ayhude maaqqoose worzhitis firdda
awaajjoda.

- 19 E lalloos woy uukkoos;
E qaaltton oge cer si7ize baaya.
- 20 Firdda gamii denddode wontsis,
donccinttide shombboqo mentsoos,
cugize shombboqo fana dhabsoos.
- 21 Worzha ubba eella ufayssi gaddoda»
yaga7i xaafinttidanna folinttode fana.

Yesuusan Bi7elzebuulan
(*Mar. 3:20-30; Luqa. 11:14-23*)

22 Yinnippa suuba, tuna ayyaanara aykinttide qooqen doona muume asi yezaya eego ki7ida. Yesuusa attsa fattsin, atstse be7inen ohinttane.

23 Asuntsi ubbuntsi gaama qoppi, «Hyay Dawute na7a maaqqada yessane?» yagayda.

24 Yezin Farisaawuntsi yinno si7i, «Hyay atstse tuna ayyaanuntsana kessize tuna ayyaanunts hyalaqa Bi7elzebuula wolqqara» yagayda.

25 Yesuusa un goftto erii, «Wol gidda shaakkint-tize ka7itumo ubba gol7oda; mahi wol gidda shaakkinttize katamita woy keetsita miinggi eqqoos.

26 Xalahe xalahe kessizebaz maaqqiko fa gidda shaakkinttane ga7intte. Yinnii fana hyanizebaz maaqqiko E ka7itumtta wayzi miinggi eqqodes dandda7e?

27 Taanii tuna ayyaana kessize Bi7elzebuula wolqqara maaqqiko yinttana kaallize asuntsi oode wolqqara kessode? Yinnii gisho, yinttana kaallize asuntsi yinttana firddoda.

28 Yezin taanii tuna ayyaana kessize Xooz Ayyaanara maaqqiko, Xoozze ka7itumo yinttago yi7ida.

29 «Woy fettii asi wolqqara yeze atstse kara gelii E qoltto bonqodes koyko tiinii ye attsa accanxiko wayzi bonqodes dandda7ode? Yeyziko E qoltto bonqodes dandda7ane.

30 «Taara maaqqoosse ooden tana ixxane; mahi taara fettilla shiishoosse ubba lalane.

31 Yinnii gisho, ohine; asuntsi oochchize akko nagaran cashshi qaala ubba atto ga7inttoda, yezin Geeshi Ayyaana cazhize oodesin E nagartta atto ga7inttaama.

32 Ooden As na7alla afa iita baz ohiko ees atto ga7inttoda, yezin Geeshi ayyaanalla afa iita baz ohize oodesin hyanne sa7ite maaqqikon yo7ode alamite E nagartta atto ga7inttaama.

33 «Lo77o minxa lo77o aafe aafane; mahi iita minxa iita aafane. Yikke, minxa erinttize fa aafte.

34 Yin, shooshi na7untso, yin iita maaqqitera wayzi lo77o baz oochchodes dandda7e? Asi fa wozina kumidanno doonara ohine.

35 Lo77o asi fa wozinttipa, lo77o baz kessane; iita asi fa wozinappa, iita baz kessane.

36 Yezin si7ote, asuntsi ohinttize cer ohe ubbas firdda qamma mahe inggoda.

37 Akkos gayko, ne ohize ne qaaltte xilloda; ne ohize ne qaaltte neella afa firddoda» yagayda.

*Kille baz be7ades shiiqide ooce
(Mar. 8:11-12; Luqa. 11:29-32)*

12:31 Mar. 9:40 12:32 Luqa. 12:10 12:33 Luqa. 12:10

12:35 Maato. 3:7; 23:33; Luqa. 3:7; Maato. 15:18; Luqa. 6:45

³⁸ Yinnippa suuba, fettii fettii Farisaawuntsin higge asttamaarunsi Yesuusago, «Asttamaarzayo, neeppa kille baz be7ades koyane» yagayda.

³⁹ Yezin Yesuusa mahi, «Ammaninttoosen iita yeletunsi kille baz koyane. Yezin nabe Yoonasa kille bazappa melle kille baz untis ingginttoos.

⁴⁰ Yoonasa molo saza hyaydzdzii awaran hyaydzdzii qamma gam7idanni fana As na7a hyaydzdzii awaran hyaydzdzii qamma sa7a gaatsa gam7oda.

⁴¹ Nenewe asunsi firdda qamma denddii hyanna yeletuntsara wolla untalla afa firddoda; akkos gayko, un Yoonasa sibkketo si7i fa nagartippa maaqqida. Yikke, Yoonasappa aadhize hyanne yene.

⁴² Firdda qamma yeekka kaatita denddii hyanna yeletuntsara wolla untalla afa firddoda; akkos gayko, iza Solomone cinnatitsito si7odes sa7a gaxappa yi7ida. Hyaychche, Solomonappa aadhize hyanne yene.

⁴³ «Tuna ayyaana atstseppa kezideppa suuba faas shemppize bessi koyi hyaatsi baayze bessa hyanttane, Yezin fa koyze shemppo denggoos.

⁴⁴ Yezin, «Ta ashshii kezide keetstsite maaqqii hyanggoda» yagaane. E maaqqize wode keetsita kaysi maaqqidannon fixinttii lo77i bettidanno denggane.

⁴⁵ Yikke, maaqqii hyanggi, faappa iita melle laappun iita ayyaanuntsana ekkii ye7ine; untin ize gelii yezane. Ye atstses tiinostippa suubanna

12:39 Maato. 16:1; Mar. 8:11; Luqa. 11:16 **12:40** Maato. 16:4; Mar. 8:12 **12:41** Waha. 1:17 **12:42** Waha. 3:5 **12:43** 1 Kat. 10:1-10; 2 Zeena 9:1-12

gaama iitane. Ye iita yeletuntsalla afa yinnii fana yi7ada» yagayda.

*Yesuusa intton E ishuntsana
(Mar. 3:31-35; Luqa. 8:19-21)*

⁴⁶ Yesuusa worzhitis ohella afa yezin E inttan E ishuntsi eza ohissades koyi bale eqqida.

⁴⁷ Fettii asi eego, «Ne inttan ne ishuntsin nena ohissades koyi bale eqqida» yagayda.

⁴⁸ Yesuusa mahi, «Ta intta oode? Ta ishuntsin oode?» yagayda.

⁴⁹ Fa kushtira tamaaruntsana mallitera, «Bo7ote, ta inttan ta ishuntsin hyantsesana.

⁵⁰ Salo yeze ta Aday qoftto oochchize ubbuntsi taas ishe, taas mishon taas inddo» yagayda.

13

*Budutsi budize atstse aazize
(Mar. 4:1-9; Luqa. 8:4-8)*

¹ Ye wode Yesuusa karappa kezii abba gaxa bettida.

² Gaama asuntsi E kale shiiqin asuntsana abba gaxa ashshii ashshii gongge gelii bettida asuntsin ubba abba gaxa eqqida.

³ Asuntsis gaama baz aazizera yaga7i ohida:

«Fettii budutsi budize budutsi budodes kezida.

⁴ E budize wode fettii fettii budutsita oge gaxalla wodhdhida; untana landduntsi yi7i maxii muyda.

⁵ Fettii fettii budutsita oomora lalla yeze sa7a wodhdhida. Gaama sa7a baayze gisho ellisii dolida.

⁶ Yezin awa kezin shullida; xapho baayze gisho melida.

⁷ Fettii fettii budutsita anggats gidda wodhdhida; anggatsita diccii yinna doltto cuullida.

⁸ Melluntsi mahi aradda sa7alla wodhdhida; dolii aafe aafida. Fetay xeeti, fetay izipuntam, fetay mahi hyasttam aafida.

⁹ Si7ize hyaye yeze si7o» yagayda.

¹⁰ Yesuusa tamarunsi eego shiiqii, «Akkos ne worzhitis aazizera ohe?» yaga7i oocida.

¹¹ E mahi, Yinttis salo ka7itumo gaatsi qofa era ingginttida, Yezin unttis ingginttikaaya.

¹² Yeze ubbuntsis gujunttoda, ees gaammada, yezin baayzeppa melle atto yezin ees yezayin ekkinttoda.

¹³ Yinnii gisho, taanii un, bi7itera denggaame fana, si7ittera si7aame fana woy qoppaame fana unttis aazizera ohine.

¹⁴ Isayaasa fa maxaafite ohidanna untalla afa folinttida. E ohitera,
«Yin sisi si7ine, yezin qoppoos;
yin be7ine, yezin bo7oos.

¹⁵ Akkos gayko, hyantsi asunts wozintta muumida;
fa hyayto doozhizida,
fa aafto goozida. Yinnippa denddii
Fa aaftira bo7oos,
fa hyaytiran si7oos,
fa wozintten tiiroos,
taago maaqqades dandda7oos,
taanin untana fatstsoos yagayda.

¹⁶ «Yezin yin aafta be7ize gishon yin hyayta si7ize gisho anjjinttiduntsana.

¹⁷ Ta yinttis turo ohine; gaama nabuntsin xillo asuntsi yin be7izanno be7ades yin si7izanno si7odes amudhhdhida, yezin untis hyanikaaya.

¹⁸ «Yikke, hyay budutsito budize atstse aazizto si7ote.

¹⁹ Oge gaxa wodhhdhide budutsiti aazizta hyanno; salo ka7itumo qaala si7i tiroosse atstse wozinttipa Xalahe yi7i E wozintte yeze budutsito maxii hayaasane.

²⁰ Lalla oomo yeze sa7alla budinttide qaala si7i ellisii ufaytti ekkizuntsana.

²¹ Yezin xapho dakkodes dandda7oosse gisho gam7oos. Qaala gisho madha woy baytsi ye7ize wode ellisii dhubinttane.

²² Anggats gidda budinttide qaala si7ine, yezin hyanna alame yessi yirgappan durtumo qofappa qaalto cuullide gisho aafe aafanxii attida.

²³ Yezin aradda sa7a buduninttide budutse qo-fara qaalto si7ize asi. E aafe aafane; fetay xeet, fetay izipuntam fetay mahi hyasttam aafane» yagayda.

Zarddo aazize

²⁴ Yesuusa untis melle aazize ohida, «Xoozze ka7itumo fa gadite lo77o budutsi budide atstsa aazane.

²⁵ Yezin asi ubba genttin E morkkize yi7i zargiti gidda zarddo budi qitida.

²⁶ Zargita diccii aafodera zarddizen ye wode benttida.

²⁷ «Gaditii aday aruntsii adego hyanggi, «Laatstso, ne gadite ne lo77o budutsi budika? Yeezin, zarddo anappa yi7ido? yagayda.

²⁸ «E unttago, «Yinno morkke oochchida» yagayda.

«Aruntsii laatstsego, «Nu hyanggi zarddito shoddode gaar koyane?» yagayda.

²⁹ «Yezin E, «Atto bochchippe; yin zarddito shoddane gawudera zargita shoddinttoda.

³⁰ Bochchippete; maxize wode yellodes wolla dicco. Ye wode maxizuntsi zarddito tiinii shoddii tamar eetsodes mirqera mirqera gaddote. Yezin zargito shiishii ta fachite geltsote» gawuda» yagayda.

Eeratsi minxiti aazize
(Mar. 4:30-32; Luqa. 13:18-19)

³¹ Mahi melle aazize yaga7i ohida; «Salo ka7itumo fettii asi fa gadite budide eeratsi minxa aafe aazane.

³² Yinna aafita melle minxa aafe ubbappa eeratsi, yezin doltta diccii melle minxa ubbappa aadhii dammane. I zhanggitilla landduntsi keexii bettode wontsis damma minxa maaqqane» yagayda.

Irshsho aazize
(Luqa. 13:20-21)

³³ Mahin, Yesuusa melle aazize ohida; «Salo ka7itumo fettii maachita hyaydzdzii gabate dhiilla ekkii munuqide, munuqita denddode fana ize gujjide irshsho aazane» yagayda.

³⁴ Yesuusa worzhitis yinna aazizto ubba ohida. Aazize baayzin fettii bazin ohikaaya.

³⁵ Nabize fa maxaafite,
«Taanii ta doona, aazizera bugane;
salon saʿan medhinttidannippa,
aachinttidanno ohine»
yagaʿi ohidanna hyanne folinttida.

Zarddo aaziziti bilitsito

³⁶ Yesuusa worzhito moyzii keetsta gelida. E tamaaruntsi eego shiiqii, «Gade yeze zarddo bilitsito nuus oho» yagayda.

³⁷ E mahi, «Lo77o budutsito budide As Na7a.

³⁸ Gadita hyanna alamito. Lo77o budutsita salo ka7itumo na7untsana. Zarddize Xalahe na7untsana.

³⁹ Zarddiza budide morkke Xalahe. Maxize wodita, wode wurssutsite. Maxizuntsi kiitanchhuntsana.

⁴⁰ «Zarddo maxii tama eetsizanni gaar wode wurssutsite yinnii gaar maaqqada.

⁴¹ As Na7ay fa kiitanchhuntsana kiittoda. Un nagaras mikinaate maaqqiduntsana iita oochchize ubba maxii E ka7itumttippa kessoda.

⁴² Yeefon achchi garccingge aadhii eexize tama oloda.

⁴³ Ye wode geeshuntsi fa aday ka7itumtte awa gaar foo7oda. Si7ize hyaye yeze si7o!

⁴⁴ «Salo ka7itumo gade mooginttide miishe fana. Fettii asi yinna miishito denggi mahi moogida. Gaama ufaytti hyanggi faas yeze baz ubba bayzi yinna oocha gadito wonggida.

⁴⁵ «Yinnii gaara, mahi salo ka7itumo inqo gaaze al77o shuchchi koyze zali7ancho aazane.

⁴⁶ Gaama al77o inqiza denggi hyanggi faas yeze baz ubba bayzi eza woonggida.

Molo aykkize gite aazize

⁴⁷ «Mahi Salo ka7itumo abba olinttide dumma dumma molo aykkize gite aazane.

⁴⁸ Molo aykkize asuntsi molo gitite kumin abappa gaxa kessida. Ize bettii lo77ito qurii qurii daachcho olida, yezin iitto alla olida.

⁴⁹ Wode wurssutsite yinnii fana hyanoda. Ki-itanchchuntsi yi7i nagaranchuntsana xilunsappa shaakkii,

⁵⁰ yeefo achchi garccinggen aadhii eexize tama oloda.

⁵¹ «Hyanna ubbanna yinttis gelida?» yaga7i untana oocida.

Un mahi, «Yee» yagayda.

⁵² Yesuusa, «Yikke, salo ka7itumo kaallizen higge tamaare ubba, fa minjjide qoloppa killen gal77a kessize asi aazane» yagayda.

*Yesuusa Naazirete ixinttida
(Mar. 6:1-6; Luqa. 4:16-30)*

⁵³ Yesuusa yinna aazizito ohi hyaasidannippa suuba yeygappa denddii qitida.

⁵⁴ Fa yelinttide sa7a hyanggi Ayhude woosa keettsa worzhito tamarssida. Un gaama qoppii, «Hyay atstse hyanna cinctatitsiton wolqqa kumide kille bazito anappa ekkido?

⁵⁵ Hyay anaaxize na7a baane? E inttii suntsita Mayramo baane? E ishuntsi Yayqooba, Yoosefa, Simoonan Yihuda baane?

⁵⁶ E mishuntsi nuura yezuntsana baane? Yeezin, hyay atstse hyanno ubbanno anappa ekkido?» yagayda.

⁵⁷ Yinnii gisho, E gaaze bazito ekkanni ixida.

Yezin Yesuusa, «Nabe fa yelinttide saʔan fa kara asunts kale bonchinttoos» yagayda.

⁵⁸ Un ammananxide gisho gaama kille baz yinna besite oochchikaaya.

14

Xammaqize Wahannisa hyayqito
(*Mar. 6:14-29; Luqa. 9:7-9*)

¹ Ye wode ahize Heroodisa* Yesuusa baz siʔida.

² Fa aruntsago, «Yikke Xammaqize Wahannisa; E hyayqoppa denddida. Yinnii gisho hyanno ubba kille bazito E oochchane» gayda.

³ E yinno gaydanna Heroodisa fa ishe Filphoosa machchiti Heroodiyada mikinaatera Wahannisa achi keetsta geltside gisho.

⁴ Wahannisa Heroodisago, «Ne izo ekkodes beezoos» yagayda.

⁵ Heroodisa Wahannisa wodhodes koyda, yezin worzhita Wahannisa nabe mahi beʔize gisho zhashtida.

⁶ Heroodisa fa yelinttide qammito bonchchize wode Heroodiyada naʔita asunts tiino yexxitera doollii eza ufayssida.

⁷ Yeezin, E, «Iza koyze baz ubba inggoda gaʔi» caaqqida.

13:57 Waha. 4:43 * **14:1 Heroodisa:** Hyayni kaat Heroodisa Anttiphaasa. E Yihudan Peeriyani Kiristtoosa yelinttodannippa tiino 4-39 M. L. yellodes ahida. E kaat Heroodisas naʔa. **14:5** Luqa. 3:19-20; Leewe 18:16; 20:21

⁸ Na7ita fa inttii zore si7i Heroodisago, «Xam-maqize Wahannisa ommito gabate gaddii taas inggo» yagayda.

⁹ Iza yaga7in kaatize qoppii azzanida, yezin fa caaqqiti gishon faara yeze zaqqunts gisho ga7i iza oocidanno folode fana kiittida.

¹⁰ Kaatize as kiittii Wahannisa achi keetsta yezin E afurto gachchida.

¹¹ Ommito gabate gaddii ki7i na7itis inggida; na7itan ekkii fa inttis kanggida.

¹² Wahannisa tamarunsi yi7i E ahito kanggi moogida. Yinnippa suuba hyanide baz ubba hyanggi Yesuusas ohida.

*Yesuusa ichchin mukul asuntsana muuzida
(Mar. 6:30-44; Luqa. 9:10-17; Waha. 6:1-14)*

¹³ Yesuusa hyanide bazito si7ide wode gongge gelii yinna bestippa fettii geema bessa faas qitida. Asuntsi yinno si7i katamappa denddii tohera eza kaallida.

¹⁴ Yesuusa gonggeppa wodhdhii gaama asuntsana bi7i untis yiqsinttida. Un gidda yeze hyargginttizuntsana fatstsida.

¹⁵ Sa7ita ugurodera Yesuusa tamarunsi eego shiiqii, «Hyanna besita akko baayze ganas bessi, sa7itan qammida. Yinnii gisho, kale yeze kara gancce hyanggi faas katsta wonggode fana asuntsana dakko» yagayda.

¹⁶ Yezin Yesuusa unttago, «Asuntsi qitodes beezos; un mo7odebaz yin inggote» yagayda.

¹⁷ Un mahi, «Nuura hyanne ichchin boorappan lam77i moloppa melle baaya» yagayda.

¹⁸ Ezin, «Ane yezanno hyankka ko7ote» yagayda.

¹⁹ Mahi, worzhito maatalla bettode fana ohida. Ichchin booriton lam77i moltto ekkii, salo bi7i galatii maaqqii, booritippa baxxi fa tamaaruntsis inggida; un mahi asuntsis inggida.

²⁰ Ubbuntsi mu7i mizhida. Unttin mu7in attide taphpho lam77i leemate dentsida.

²¹ Katsito muyde asuntsi maachuntsin na7untsin attin ichchin mukul maaqqane.

Yesuusa hyaatsalla afa yedhdhida

(Mar. 6:45-52; Waha. 6:15-21)

²² Ellisii Yesuusa tamaaruntsi gongge gelii faappa tiinii abbappa seko fintsi fiinggode fana kiittii faas asuntsana moyzodes suub attida.

²³ Asuntsana moyzii maaqqii faas woossodes fettii derella afa kezida. Sa7ita qammin E faas yeyga gam7ida.

²⁴ Ye wode gonggize abballa sa7appa eerats kilo mitire hyanggizin tiino zalara gote denddii zuluntta gonggiza un7itsida.

²⁵ Wontimaatsella Yesuusa abballa yedhdhitera fa tamaaruntsago yi7ida.

²⁶ E tamaaruntsi, E abballa yedhdhitera unttago yi7izanno bi7i zhashtida. Unttin, «Hyay meeshe» ga7i zhashtii uukkida.

²⁷ Yezin Yesuusa ellisii, «Akkon baaya! zhashtipete! Tana» yagayda.

²⁸ Phexiroosa eego, «Laatstso, nena maaqqiko, taanii hyaatsitilla afa yedhdhii neego hyanggode fana tana kiitto» yagayda.

²⁹ Yesuusa Phexiroosago, «hyanka yo7o» yagayda.

Phexiroosan gonggizeppa wodhdhii hyaatsit-illa afa yedhdhitera Yesuusago hyangge aykkida.

³⁰ Yezin wolqqaama gote bi7i zhashtida. Hyaatsitan goodhdhe aykkide wode «Laatstso, tana ashshoya» yaga7i uukkida.

³¹ Yesuusa ellisii fa kushito dakkii eza aykkii, «Naate, ammano faccidayo akkos so7e» yagayda.

³² Yesuusaran Phexiroosara gongge gelide wode gotita si7i gayda.

³³ Gonggite yeze E tamaanuntsi, «Ne turii Xooz Na7a» ga7i goynida.

³⁴ Un abba fiinggi Gensareexe gade yellida.

³⁵ Yinna gadite yeze asuntsi Yesuusa eride wode fa kara gancce yeze gutute ubbanne kiita dakkida. Asuntsi hyargginttizuntsana ubba eego ki7ida.

³⁶ Hyargginttizuntsi E afula gaxito xalaala bochchode fana woossida. Bochchide ubbuntsi faxida.

15

Adunts wogabaz

(Mar. 7:1-13)

¹ Yinnippa suuba, fettii fettii Farisaawuntsin higge asttamaanuntsi Yerusalaameppa Yesuusago yi7i,

² «Ne tamaanuntsi akkos nu adunts wogito mentse? Un katstsa ma7adeppa tiino fa kushito meecinttoos» yaga7i oocida.

³ Yesuusa mahi, «Yin, yin woga gisho Xoozze kiita folizanno akkos ixxe?

⁴ Akkos gayko, Xoozii, «Ne adayan ne intto bonchcho. E fa adaya woy fa intto cazhize hyayqo gayka?» yagayda.

⁵ Yezin yin, fettii asi fa adaya woy fa intto maaddodebaz yezin, «Yin taappa denggize maa-dito Xoozzes zharshida gayko,

⁶ Fa adaya woy intto bonchchodes beezoos» yagaane. Yezin yin, yin woga folodes Xoozze qaala mentsane.

⁷ Yin, cubbuntso, Isayaasa yin baz likke ohida,

⁸ ««Hyantsi asuntsi tana fa doontte bonchchane, Yezin un wozuntta taappa hyaako yene.

⁹ Asuntsi tana cer goynane;
un asi medhhide woga
Xoozze higge aazizi tamarssane» gayda» ya-gayda.

*Asi tunize baz
(Mar. 7:14-23)*

¹⁰ Yesuusa gaama asuntsana faago xeezii,
«Si7ote! Qoppote!

¹¹ Asi tunize baz doonara gelizebaz baayzin doonappa kezze baz» yagayda.

¹² Yinnippa suuba, Yesuusa tamaruntsi eego yi7i, «Farisaawuntsi ne gaydanno si7i dhubuntti-danno erane?» yagayda.

¹³ Yezin Yesuusa untis mahi, «Salo yeze ta aday tukkikaayze minxa ubba shodinttoda.

¹⁴ Unbaz ashshii ashshote; un qooqe kaal-
isize qooquntsana. Qooqe qooqe kaalitsiko,
lam77untsin gaga qitane» yagayda.

¹⁵ Phexiroosa mahi, «Yinna aazize bilitsito nuus ohoya» yagayda.

¹⁶ Yesuusa unttago, «Yinttisin hyanno yellodes gelikaane?

¹⁷ Doonara gelidebaz ubba saza gelii bale kez-izanno erosite?

¹⁸ Yezin doonara kezze baz wozinappa kezane. Asi tunize baz yentsesana.

¹⁹ Unttin as wozina giddappa kezize iita qofa, wodhe, olale, gome woy7e, kayzo, worddo markkidhe, cashshi.

²⁰ Yentsesana aazize bazita asi tunizanep attin meeccinttikaayze kushera muuzanna tunizoos» gayda.

Fettii maachiti ammano
(Mar. 7:24-30)

²¹ Yinnippa suuba, Yesuusa yeygappa kezii Xiroosan Sidoona katama gitida.

²² Fettii Kanaane sa7a maachita Yesuusago yi7i, fa qaaltto dhoqi yiizii, «Laatstso, Dawute na7ayo, taas yiqsinttoya; ta naato tuna ayyaana aykkii iita waytsane» yagayda.

²³ Yezin Yesuusa fettii qaala mahikaaya si7i gayda. Yesuusa tamarunsi eego yi7i, «Hyanna maachita nu suubito kaallii wuyssane. Yinnii gisho, ne izo moyzoya» yaga7i woossida.

²⁴ Yesuusa mahi, «Taanii wudeppa dhabide duruntsana Isra7eele keetstsappa dhabide asunts xalaalas kiitinttida» yagayda.

²⁵ Yezin iza, E tiintte bunqqunttii, «Laatstso, tana maaddoya?» yagayda.

26 E mahi, «Na7unts katstsa ekkii kanuntsis olzanna lo77o baaya» yagayda.

27 Maachitan, «Laatstso, yinna turo, yezin melle atto yezin kanuntsi fa laatstsuntsi muuzin, leematippa wodhdhize gufa muune» yagayda.

28 Yesuusa mahi, «Hyanna maachite, ne am-mantta damma; ne koydanni fana nees hyano» yagayda. I naata iira faxii attida.

Yesuusa gaama hyargginttizuntsana fatstsida

29 Yesuusa yinnippa denddii Galila Abba kale hyanggida. Fettii derella afa kezii, ize bettida.

30 Gaama asuntsi, wobbuntsana, qooquntsana, kuunniduntsana, doona muumuntsana, melle gaama hyargganchchuntsana ekkii, eego ki7i E tiintte gaddida. Yesuusa untana fatstsida.

31 Yinnii gisho, muumuntsi ohinttizin, guundduntsi luulezin, wobbuntsi yedhdhizin, qooquntsi be7izin asuntsi bi7i gaama qoppida, Isra7eele Xoozza galatida.

Yesuusa oyddii mukul asuntsana muuzida

(Mar. 8:1-10)

32 Yesuusa fa tamaruntsana faago xeezii, «Hyantsi gaama asuntsi taara hyaydzdzii gamma gam7ide gishon untis hyatte muuze baz baayze gisho taanii untis yiqsintane. Un oge lab-bii gol7aame fana akko muuzikaayzara untana hyarii dakkodes koyoos» yagayda.

33 E tamaruntsi mahi, «Nuunii hyanna akko baayze sa7a hyannii fana yeze asuntsis maaqqade katstsa anappa denggode?» yagayda.

34 Yesuusa unttago, «Yinttis wantsi boora yeze?» yaga7i oocida.

Un mahi, «laappun booriton yishsha eerats molo yene» yagayda.

³⁵ Yesuusa asuntsana sa7alla bettote fana kiitida.

³⁶ Yinnippa suuba, yinna laappun booriton moluntsana ekkii Xooz galatida. Baxxi fa tamaruntsis inggida. E tamaruntsi asuntsis gishida.

³⁷ Asuntsin ubba mu7i mizhida. Unttin, mu7in attide gufa laappun leemate kumutsi dentsida.

³⁸ Muyde asuntsi maachan na7an faydintikaayzin dhiiratsi xalaala oyddii mukul.

³⁹ Yesuusa asuntsana dakkideppa suuba gongge gelii Magedoona sa7a qitida.

16

Malla be7ades oocide oochchi
(Mar. 8:11-13; Luqa. 12:54-56)

¹ Farisaawuntsin Saduqaawuntsi Yesuusago yi7ida. Eza fattanodes koyi, fana saloppa malla beezo ga7i oocida.

² Yezin E unttago, «Sa7a ugurize wode <Salo zoqqide gisho wontta awoda> yagaane.

³ Wonttize wode, <Salo zoqqii dhonidhide gisho ira bukkoda> yagaane. Yeezin yin salo malla bi7i erane, Yezin wode malla erodes dandda7ikaaya.

⁴ Iitan ammaninttoose yeletuntsi malla koyane. Yezin unttis Yoonasa mallappa melle malla ingginttoos» yagayda. Yinnippa suuba, untana ize ashshii melle besa qitida.

*Farasawuntsin Saduqaawuntsi irshsho**(Mar. 8:14-21)*

⁵ Un abbap gode fintsa fiinggide wode daabbo ekkii yo7odanno botida.

⁶ Yesuusa unttago, «Farisaawuntsappan Saduqaawuntsi irshshoppa naaginttote» yagayda.

⁷ Unttin fa gidida, «E yinno gaydanna nu daabbo ekkii yi7ikaayze gisho maaqqada» yagayda.

⁸ Yesuusa un qoftto erii, «Yin, ammano faccezuntso! Daabbo ekkaxi yi7ide gisho wol gidida akkos ohintte? ga7i oocida.

⁹ Hyatten yin tiirostte? Ichchin mukul asuntsi ichchin beshe boora gishidannon un mu7i mizhin yin wantsi leemate kumutsi dentsezako botidate?

¹⁰ Yinnii gaaran, laappun boora oyddii mukul asuntsis gishidanno un mu7i mizhin, yin wantsi leemate kumutsi dentsezako tiirostte?

¹¹ Yikke, taanii Farisaawuntsin Saduqaawuntsi irshshoppa naaginttote ga7i ohizanna daabbo baz maaqqoosanno tiirostte?» yagayda.

¹² Yeezin, E tamarunsi Yesuusa ohize buka dentsodes olinttize irshshobaz maaqqikaayzin Farisaawuntsin Saduqaawuntsi timirtteppa naaginttode fana maaqqidanno tiirida.

*Phexiroosa Yesuusa baz ohida**(Mar. 8:27-30; Luqa. 9:18-21)*

¹³ Yesuusa Qisaariya Filphoosa sa7a yellide wode fa tamaruntsago, «Asuntsi, As Na7aya oona ga7e?» yaga7i oocida.

¹⁴ Un, «Fete fete Xammaqize Wahannisa, mel-luntsi Eeliyaasa mahi hyankkuntsi Ermmiyasa woy nabuntsappa feta gaane» yagayda.

¹⁵ Yesuusa mahi, «Yeezin, yin tana oona ga7ete?» ga7i untana oocida.

¹⁶ Simoon Phexiroosa mahi, «Neenii Kiristtoosa, de7o Xoozze na7a» yagayda.

¹⁷ Yesuusa Phexiroosago, «Yoona na7a Simoona, ne anjjinttidaya! Hyanno nees qonccizide salo yeze ta adayap attin asi baaya.

¹⁸ Ta nees ohine Phexiroosa, ne lalla! Taanii hyay lallizella afa ta woosa keettsi keexxoda. Gaaname wolqqan izo gamoos.

¹⁹ Salo ka7itumo qulfe ta nees inggoda. Sa7a ne accidebaz ubba salo Xoozze kale acinttidebaz maaqqada. Sa7a ne billide baz ubba salo Xoozze kale bilinttidebaz maaqqada» yagayda.

²⁰ Yinnippa suuba, E, Kiristtoosa maaqqidanno oodesin ohaame fana fa tamaruntsis mintsii kiittida.

Yesuusa fana yellode madhito ohida

²¹ Yinna woditippa dentsii Yesuusa fa tamaruntsis, «Taanii Yerusalaame hyanggodes beezane. Yeyga worzha cimuntsi, kahinunts hyalaquntsin higge asttamarunts kushe madha ekkodes beezane. Un tana wodhoda, Yezin taanii hyaydzintsa gamma hyayqoppa denddoda» yaga7i qonccizida.

²² Phexiroosa Yesuusa gaxa kessii, «Laatstso, Yinnii fana yeze baz nena mulon yellippe!» yaga7i kaccida.

²³ Yesuusa Phexiroosago suub maaqqii, «Hyay xalahizayo, taappa hyaako! Neenii as qofa qopanep attin Xoozze qofa qoppoosse gisho taas dhube maaqqane» yagayda.

²⁴ Yinnippa suuba, Yesuusa fa tamaaruntsago, «Ooden tana kaallodes koyze baz maaqqiko fana kaddo, fa masqaltto tookkii tana kaallo.

²⁵ Fa shemppito ashshodes koyze ubbuntsi dhabsoda. Yezin fa shemppito ta gisho ga7i aatsii inggize ashshoda.

²⁶ Asi alame kumutsi fa baz mahi, fa shemppito dhabsiko eza akko maadde? Woy asi fa shemppito wozodes akki inggodes dandda7e?

²⁷ As na7a fa aday bonchchora fa kiitanchchuntsara yo7oda. Ye wode fettii fettii atstses E oochchiti fana inggoda.

²⁸ Ta turo ohine; as Na7a fa ka7itumo bonchchora maaqqii yo7odera be7ade wontsis hyanne eqqide asuntsappa hyayqqaamuntsi yene» yagayda.

17

Yesuusa bishshita laaminttida
(*Mar. 9:2-13; Luqa. 9:28-36*)

¹ Izippun qammappa suuba Yesuusa, Phexiroosa, Yayqooban E isha Wahannisa faara ekkii untana xalaala derella afa kezida.

² Ize un tiintte Yesuusa bishshita laaminttida; E sinttan awa fana focida. E afulttan loytsii booxxida.

16:25 Maato. 10:38; Luqa. 14:27 **16:26** Maato. 10:39; Luqa. 17:33; Waha. 12:25 **16:28** Maato. 25:31; Maz. 62:12; Rome 2:6
17:2 2 Phex. 1:17-18

³ Yikke, Musen Eliyaasan eera ohinttizin bi7ida.

⁴ Phexiroosa Yesuusago, «Laatstso Nuunii hyanne dhuga yi7ida. Ne koyko feta nees, feta Muses, feta Eliyaasas hyanne hyaydzdzii gaabba gaabboda» yagayda.

⁵ Phexiroosa yinno hyaga ohizin bootsi focide dhonne untana goozida. Dhonttii giddara, «Tana ufayssize, ta kadhize na7ay hyaya, eza si7ote!» yagaaze qaala yi7ida.

⁶ E tamarunsi yinno si7ide wode tannii fa sinttira sa7alla gol7ida.

⁷ Yezin Yesuusa unttago shiiqii untana bochchii, «Denddote, zhashtippete!» yagayda.

⁸ Un dhoqi ga7i be7ize wode Yesuusappa melle oonan biikaaya.

⁹ Un derizeppa wodhdhizin Yesuusa unttago, «As Na7a hyayqoppa denddode wontsis hyanno yin bi7idanno oodesin ohippete» ga7i kiittida.

¹⁰ Yesuusa tamarunsi, «Yeezin, higge astta-maarunsi Eeliyaasa Kiristtoosappa tiino yo7oda gaydanna akkoso?» yaga7i oocida.

¹¹ Yesuusa mahi, «Yee! Eeliyaasa tiino yi7i ubba baz giigizoda.

¹² Yezin ta yinttis turo ohine; Eeliyaasa tiino yi7ida. Unttin eella afa koydebaz oochchidap attin eza shaakkii erikaaya. Yinnii gaar As Na7a un kushe madha ekkoda» yagayda.

¹³ Ye wode Yesuusa gaydanna Xammaqize Wahannisa baz maaqqidanno tiirida.

Yesuusa tuna ayyaana aykkide na7aya fatst-sida

(Mar. 9:14-29; Luqa. 9:37-43)

¹⁴ Un derizeppa asuntsago maaqqize wode fettii asi Yesuusa tiintte bunqqunttii,

¹⁵ «Laatstso, aade ta na7aya maaroya; eza guuddii olize hyargge gaama wode un7itsi taman hayaatsan olane.

¹⁶ Ne tamaruntsago ki7ida, Yezin un fatstsodes dandda7ikaaya» yagayda.

¹⁷ Yesuusa mahi, «Yin, ammanoose wobbo yele-tuntso ayde yellodes ta yinttara yessade? Ayde yellodes ta yinttana dandda7ode? Ane na7aya hyankka ekkii yo7ote» yagayda.

¹⁸ Yesuusa tuna ayyaaniza qoddin, tuna ayyaanize na7ayppa kezida; yinna saate na7ay faxida.

¹⁹ Yinnippa suuba, Yesuusa tamaruntsi fa faas eego shiiqii, «Nu tuna ayyaaniza kessodes dandda7ikaayzanna akkoso?» yaga7i oocida.

²⁰ E unttago, «Yinttis ammano eeride gishos. Ta yinttis turo ohine; gaashe aafe fana ammano yinttis yeziko <Hyay deriza hyannippa denddii gode aadho> gayko yinttis kiitinttoda. Yinttis dandda7inttoose baaya.

²¹ [Yezin yinnii gaarize woosaran xoomarapp attin hyarii kezoos]» yagayda.*

Yesuusa fa hyayqitibaz mahi ohida

(Mar. 9:30-32; Luqa. 9:43-45)

* **17:21** Fettii fettii zaga maxaafite faydo 21 baaya.

²² Yesuusa tamarunsi Galila shiiqii yezin Yesuusa unttago hyanna folinttodes beezane, «As Na7ay as kushe aadhii ingginttoda.

²³ Un eza wodhoda, Yezin E hyaydzdzintsa qamma hyayqoppa denddoda» yagayda.

E tamarunsi gaama azzanida.

Xoozze keetsti giira

²⁴ Yesuusaran E tamaruntsara Qifirnaoome katama yellide wode Xoozze keetsta giira gachchizunsi Phexiroosago yi7i, «Yin asttamaarize Xoozze keetsti giira lam77i dinaare giiroro?» yaga7i oocida.

²⁵ Phexiroosa mahi, «Giirane» yagayda. Phexiroosa keetsta gelize wode Yesuusa tiinidhii, «Phexiroosa, nees akko aaze? Hyanna sa7a ka7itumo qaraxen giira ooppa ekki? Gade asappa woy as gade asappa?»† yaga7i oocida.

²⁶ Phexiroosa «As gade asappa» ga7i mahida.

Yesuusa mahi, «Yeezako gade asunsi giira giroos ga7e.

²⁷ Yezin un dhubuntaame fana abba hyanggi molo aykkize manxxako olo. Tiino ne aykkize molize doona bugii giiras maaqqize oyddii dinaare ne gishon ta gisho ekkii kanggi giira» yagayda.

18

Ubbappa aadhize oode?

(Mar. 9:33-37; Luqa. 9:46-48)

† 17:25 Ye wode ka7itumtta fa gade asuntsappa giira ekkosi.

17:25 Keze 30:13

¹ Ye wode Yesuusa tamaaruntsi yi7i, «Salo ka7itumo ubbappa aadhize oode?» yaga7i oocida.

² Yesuusa fettii eeratsi na7a xeezii un gidida essi hyannii fana yagayda.

³ «Taanii yinttis turo ohine; yin laaminttanxiko eerats na7unts fana yi7anxiko salo ka7itumo mulon gelodes dandda7oos.

⁴ Yikke, hyanna eerats na7unts gaar fana kawushize ooden salo ka7itumo ubbappa aadhiza maaqqoda.

⁵ Hyay fana na7a ta suntsite mukkize ooden tana mukkane.

⁶ «Yezin tana ammanze hyanna eeratsuntsappa feta nagara oochchode fana dhube maaqqize ooden damma gaachi woxa fa afurte accii ci-immo abba olintizako ees lo77o.

⁷ Alame gidida asi nagara oochchode fana oochchizuntsi yeze gisho alamito bade. Yinnii fana yeze baz yi7ikaayzara attoos, yezin dhube E baggar ye7ize attsa bade.

⁸ «Ne kushize woy ne tohize nena balitsiko neepa gachchii olo. Ne lam77i kushera woy lam77i tohera medhina tama olintodeppa kushe woy tohe duuxa maaqqii de7o yeziko nees lo77o.

⁹ Mahi ne aafize nena balitsiko woocii kessii alla olo. Ne lam77i aafera gaanname tama olintodeppa fettii aafera de7o yeziko nees lo77o.

¹⁰ «Ta yinttis ohine; salo yeze untana naagize kiitanchchuntsi ubba wode salo yeze ta Aday ti-

ino yeze gisho yin hyanna eeratsuntsappa fetaya leqqaame fana naaginttote.

¹¹ As Na7a dhabiduntsana ashshodes yi7ida» yagayda.

Dhabide duro aazize
(Luqa. 15:3-7)

¹² Mahi Yesuusa, «Yinttis akko aaze? Fettii atstses xeet duro yezuntsappa fetay dhabiko uddufun tam uddufununtsana derella olii ashshii ye dhabidaya koyodes qitosaane?

¹³ Ta turo ohine; E denggide wode uddufun tam uddufununtsappa aatsii dhabii benttide fettii durizera ufayttane.

¹⁴ Yinnii fana, salo yeze yin aday hyanna eeratsuntsappa fetay dhabode fana koyoos.

Qohide asi wayssade?

¹⁵ «Ne ishaya nena qohiko ne xalaala eego hyanggi E baltto ees oho. E nena si7iko ne ishaya nees ishe maho.

¹⁶ Yezin E nena si7anxi ixkiko, lam77i woy hyaydzdzii asi markkara ohita latstsinttize gisho fettii woy lam77i asi ekkii eego hyanggo.

¹⁷ E untana si7anxiko, woosa keetsta oho. Woosa keetsti gaazebaz si7anxiko ammanoose asi fana woy qaraxe gachchize asi fana eza faydo.

¹⁸ «Ta yinttis turo ohine; sa7alla yin accidebaz ubba salo accinttidebaz maaqqada. Sa7alla yin billide baz ubba salo bilinttidebaz maaqqada.

¹⁹ «Mahi ta yinttis ohine; sa7alla yinttappa lam77untsi fa woossiz baz fettii wozina maaqqii

Xooz woossiz baz maaqqiko salo yeze ta aday yinttis oochchoda.

²⁰ Tana kaallizuntsappa lam77i woy hyaydzdzii maaqqii shiiqize bessa taanii un gidda benttoda» yagayda.

Atto ga7ebaz

²¹ Ye wode Phexiroosa Yesuusago yi7i, «Laatsto, ta ishay tana qohiko wantsi tohe taanii atto ga7odes beeze? Laappun tohe yellodesine?» ga7i oocida.

²² Yesuusa mahi, «Ade, laappun tam tohe laappun attin laappun tohe xalaala baaya.

²³ «Yinnii gisho, salo ka7itumo faas oochchizuntsara fa miishita faccezakon gujunttezako be7ades qoppide kaatiza aazane.

²⁴ Ye kaatize miishita faccezakon gujunttezako be7ize wode gaama gale yeze fettii attsa eego ki7ida.

²⁵ Yezin ye arize galtto ciggodes gamin eeran, E machchitira, E na7untsara eesi yeze baz ubba bayzintti galtta ciginttode fana laatstse kiittida.

²⁶ Yeezin arize fa laatstse tohitilla gol7i, «Aade eerats wode gam7o, ta galtto ubba ta ciggoda» yaga7i woossida.

²⁷ E laatstsize ees yiqsintti, dakkii ashshida; E aciton maarida.

²⁸ «Yezin ye arize kezii hyanggi faas lagge mahiduntsappa fetaya faappa eerats miishe tal7idaya, «Neella afa yeze ta miishito taas ciggo» ga7i afurtto aykkida.

²⁹ «E laggize arize E tiintte bunqquntti, «Aade eerats wode gam7o taanii ta acito ubba ciggoda» yaga7i woossida.

³⁰ «Yezin ixxi ekkii kanggi fa laggize acito ciggode wontsis achi keetsta geltsida.

³¹ Yinnii gisho, melle laggizes oochchizuntsi yinno bi7ide wode gaama zhilidhdhida, hyanggi fa laatstsas E oochchide bazito ubba ohida.

³² «Yeezin laatstse ye ariza xegizi, «Hyay iita arzayo, ne tana woossida gisho ta ne acito ubba nees maarida.

³³ Yeezin, ta ne acito maaridanni fana ne ne lagge maaqqide arize acito maarodes nena beezoso?» yagayda.

³⁴ Yinnii gisho, laatstse gaama zhilidhdhi, E fa acito ubba ciggode wontsis un7inttode fana achi keetsta olida.

³⁵ «Yinnii fana, yin fete fete yin isha wozinappa maaranxiko salo yeze ta Aday yinttana yinnii fana oochchoda» yagayda.

19

Ekken gele baz

(Mar. 10:1-12)

¹ Yesuusa yinno ohi hayaasidannippa suuba Galilappa denddii Yorddaanosa borkkappa seko zala yeze yihuda sa7a qitida.

² Gaama asuntsi eza kaallii hyanggin E fatst-sida.

³ Farisaawuntsi eza fattanodes koyi eego yi7i, «Fettii asi akko baggaran fa machchito dakkodes beeze?» yaga7i oocida.

⁴ Yesuusa mahi, «Xoozii tiino dhiiratsin maa-chon mahi medhdhidanno yin nabbabikate?

⁵ «Yinnii gisho, Fettii asi fa adayan fa into ashshii fa machchitira fetto maaqqane, lam77untsin fettii asho maaqqane.»

⁶ Yinnii gisho, un fettii asho maaqqanep attin lam77i maaqqoos. Yikke, Xoozii accidanno asi shaakkippe» yagayda.

⁷ Farisaawuntsi, «Yeezin, Muse fettii asi dafo warqqate inggi dakkode fana akkos kiittido?» yaga7i oocida.

⁸ Yesuusa Mahi, «Yin, yin machchuntsana dakkode fana Muse yinttis gaydanna, yin wozina mintsiti gishop attin tiinoppa yinnii gaar baaya.

⁹ Ta yinttis ohine; fa machchito gome way-inttikaayzin dakkii melle ekkize ooden olalida» yagayda.

¹⁰ E tamaruntsi eego, «Azinii bazin machchi bazi yinnii gaar maaqqiko ekken gelen attiko lo77o» yagayda.

¹¹ Yesuusa Mahi, «Yinnii gaarize timirtte Xoozii dandda7a inggiduntsis fattin as ubbuntsis baaya.

¹² Yikke, yelinttitera ashttime maaqqii yelinttiduntsi yene, mahi asi qaaratiduntsi yene, mahi salo ka7itumo gisho ga7i fana ashttime mahiduntsi yene. Yinnii gisho, hyanno ekkodes dandda7ize ooden ekko» yagayda.

*Yesuusa eerats na7untsana anjjida
(Mar. 10:13-16; Luqa. 18:15-17)*

¹³ Yesuusa fa kushito eerats na7untsalla gad-dii unttis woossode fana fettii fettii asuntsi na7untsana eego ki7ida. Yezin E tamaaruntsi asuntsana kaccida.

¹⁴ Yezin Yesuusa, «Salo ka7itumo hyantses fana yezuntsis maaqqide gisho eeratsi na7untsi taago ye7izanno kayppete; yo7o ga7ote» yagayda.

¹⁵ Fa kushito untalla gaddidannippa suuba yinna bestippa ashshii qitida.

Na7atits dure attsa
(*Mar. 10:17-31; Luqa. 18:18-30*)

¹⁶ Fettii qamma fettii atstse Yesuusago yi7i, «Astattamaarzayo, taanii medhina de7o denggodes akko lo77o baz oochcho?» yagayda.

¹⁷ Yesuusa eego, «Lo77o bazis ne tana akkos ooce? Fettii Xoozzap attin melle lo77o baaya. Yezin ne medhina de7o ekkodes koyiko kiitto naago» yagayda.

¹⁸ Atstse mahi, «Aanno kiitta» yaga7i oocida.

Yesuusa mahi, «Wodhippe, olalippe, kaystippe, worddo markkidhippe,

¹⁹ Ne adayan ne intto bonchcho, asi ubba ne fana kadho» yagayda.

²⁰ Ye shakanize, «Taanii hyanno ubba na7atitsappa dentsi naagida. Yeezin, melle taas faccide baz akko bazo?» yaga7i oocida.

²¹ Yesuusa mahi, «Ne folo maaqqodes koyko hyanggi nees yeze baz bayzi dahuntsis inggo; ne salo duretitsi denggoda. Yeyzi maaqqii yi7i tana kaallo» yagayda.

22 Yezin ye shakanize gaama dure maaqqide gisho yinno si7ide wode azzanitera ashshii qitida.

23 Yinnippa suuba, Yesuusa fa tamaaruntsana, «Ta yinttis turo ohine; dure salo ka7itumo gelodanna gaama madha.

24 Dure asi Xoozze ka7itumo gelodannippa gimate marppe uruntsara aadhizanna laafa» yagayda.

25 Yesuusa tamaaruntsi yinno si7i gaama qoppii, «Yeezin, oode attodes dandda7ode?» yaga7i oocida.

26 Yesuusa untana dakkii bi7i, «Hyanna asis dandda7inttoos, yezin Xoozis ubbanna dandda7inttane» yagayda.

27 Phexiroosa mahi, «Nuunii ubba baz ashshii nena kaallida. Yeezin, nu akko denggode?» yagayda.

28 Yesuusa untago hyannii gaar yagayda: «Taani yinttis turo ohine; As na7ay yo7ode kille alamite fa bonchcho araataalla bettize wode yin taphpho lam77untsi, tana kaalliduntsi, taphpho lam77i araataalla bettii taphpho lam77i Isra7eele bagguuntsalla afa firddoda.

29 Ta suntsiti gisho keetsito woy ishuntsana woy mishuntsana woy adaya woy intto woy na7untsana woy gadito ashshide ooden xeet kushe ekkoda. Mahi medhina de7o ekkoda.

30 Yezin gaamuntsi hyatte yestte tiino maaqqiduntsi suuba maaqqoda, mahi suuba maaqqiduntsi tiino maaqqoda» yagayda.

20

Woyne gidda oochchize asunts aazize

¹ «Salo ka7itumo fa woyne gidda oocizuntsis kira inggodes wontta gooda kezide karttii adaya aazane.

² E oochchizuntsis hyayno hyayno fettii dinaare* inggodes untara giigii, untana fa woyne gidda dakkida.

³ «Mahi wonttappa hyaydzdzii saate maaqqizin kezii oocha dhabin gabe bessa eqqide melle asuntsana denggida.

⁴ E unttago, «Yinttin ta woyne gidda hyanggi oochchote, taanii yinttis tana lo77ide miishe inggoda» yagayda.

⁵ Unttin hyanggida. Mahi E izipun saateran uddufun saatera kezii yinnii fana oochchida.

⁶ Taphpho fettii saate maaqqizin E kezize wode melluntsana yeyga eqqiduntsana denggi, «Yin oocha billii awara feesho hyanne akkos eqqii feezhidote? yagayda.

⁷ «Un mahi, «Nuna kira oocize asi dhabide gisho» yagayda.

«Ezin, «Yinttin ta woyne gidda hyanggi oochchote» yagayda.

⁸ «Saata ugurin, woyne aday oochchizunts hyalaqizogo, «Oochchizuntsana xeezii lassa oocha geliduntsappa dentsii tiino geliduntsana yellodes un miishito inggo» yagayda.

⁹ Taphpho fettii saater oocha aykkiduntsin yi7i, omma omma fettii fettii dinaare ekkida.

* **20:2 Dinaare:** Fettii asi fettii qamma oochchii feezhii ekkize miishe. **20:9** Leewe 19:13; Mahe 24:15

¹⁰ Tiino oocha aykkiduntsi yi7i, faas gaama ingginttoda ga7i qoppida. Yezin untin omma omma fettii fettii dinaare ekkida.

¹¹ Fa miishito ekkii maaqqii karttii adaylla afa zuuzinggida.

¹² «Hyantses suubappa yi7i fettii saate xalaala oochchida. Yezin awara feesho labbii feezhide nuura un wayzi fetto maaqqe» yagayda.

¹³ «Woyne ataakilte aday oochchizuntsappa fe-taygo, «Ta ishaya, ta nena qohikaaya; ne taara wulidhdhidanna fettii dinaares baane?»

¹⁴ Ne miishito ekkii ne kara qito. Ta uigure yi7idesin neenii fana inggodes koyane.

¹⁵ Taanii ta miishitira koydebaz oochchodes taas adetits wolqqa baane? Woy ta dalgga maaqqide gisho ne qinaatane?» yagayda.

¹⁶ «Yinnii gaaran hyatte de7ite suub maaqqiduntsi tiinoda, tiiniduntsi mahi suuboda» yagayda.

*Yesuusa fa hyayqiti baz hyayddzintsa ohida
(Mar. 10:32-34; Luqa. 18:31-34)*

¹⁷ Yesuusa Yerusalaame hyanggitara, taphpho lam77i tamaaruntsana dumma gaxa kessii unt-tago yagayda:

¹⁸ «Yikke, nuunii hyatte Yerusalaame hyanggella afa yene. Ize as na7a kahinunts hyalaquntsisin higge asttamaaruntsis aatsii ingginttoda. Untin eella afa hyayqo firdda firddoda.

¹⁹ Eza Ayhude maaqqoosse worzhas aatsii ing-goda. Un eza kawushshoda, garaafoda, yeyzi

eza masqlalla afa suxxoda. Yezin E hyaydzintsa qamma hyayqoppa denddoda» yagayda.

Zabdoosa na7unts intti woosa
(Mar. 10:35-45)

²⁰ Ye wode zabdoosa machchita fa lam77i dhi-iratsi na7untsara Yesuusago yi7i, E tiino bun-qquunttii fettii baz eza woossida.

²¹ Yesuusa iigo, «Ne akko koye?» gayda.

Iza mahi, «Ne ka7itumtte hyantsi ta lam77i na7untsi fetaya nees mizaqi zala fetaya nees workkita zala betto ga7oya!» yagayda.

²² Yezin Yesuusa unttago mahi, «Yin akko woossizako eroos; taanii ushshades yeze madha xuu7uto ushshades dandda7ode?» yagayda.

Unttin, «Yee dandda7oda» yagayda.

²³ Yesuusa, «Turo taanii ushshades yeze xuu7uto yin ushshada. Yezin ta mizaqiten workkite bettoduntsana doorize tana baaya. Yinna besita ingginttize, ta aday inggodes giigizide asuntsis» yagayda.

²⁴ Attide taphphi E tamaaruntsi yinno si7ide wode lam77i ishuntsana kaccida.

²⁵ Yezin Yesuusa untтана ubba xeegee hyannii gaar yagayda. «Ayhude maaqqoose asuntsana ahizuntsii fa asuntsalla laatsidhizannon untтана kaalitsizuntsi mahi untтана adetitsi wolqqara ahizanno yin erane.

²⁶ Yezin yin gidda yinnii gaar maaqqippe. Yinttappa dhoqqodes koyze ooden yinttis aro maaqqe.

²⁷ Yin gidda ubbappa dhoqqa maaqqodes koyze ooden yinttis aro maaqqodes beezane.

28 Yinnii fanan, As Na7a as maaddodesin gaama asuntsana wozodes fa shemppito inggodes yi7idap attin asara maaddinttodes yi7ikaaya» yagayda.

Yesuusa lam77i qooquntsana fatstsida
(Mar. 10:46-52; Luqa. 18:35-43)

29 Yinnippa suuba, Yesuusa fa tamaruntsara Iyaarkkoppa kezii hyanggizin, gaama asuntsi untana kaallida.

30 Oge gaxa bettide lam77i qooquntusi Yesuusa yeygara aadhizanno si7i, «Laatstso, Dawute na7ayo, nuna maaroya» yaga7i uukkida.

31 Gaama asuntsi untana, «Hyayzote» yaga7i kaccida. Yezin un, «Laatstso, Dawute na7ayo, nuna maaroya» ga7i gujjii uukkida.

32 Yesuusa eqqii, untana xeegee, «Ta yinttis akki yissade fana koyete?» yaga7i oocida.

33 Unttin, «Laatstso, nu aafita be7ade gaar koyane» yagayda.

34 Yesuusa unttis yiqsinttii, un aafito bochchida. Ellisii un aafita bi7ida; unttin eza kaallida.

21

Yesuusa damma bonchchora Yerusalaame gelida

(Mar. 11:1-11; Luqa. 19:28-40; Waha. 12:12-19)

1 Yesuusaran E tamaruntsara Yerusalaame ukkii, Shamahe derizella yeze beetefaage gaaze gutute yellitera, Yesuusa fa tamaruntsappa lam77untsana faappa tiino hyanggote ga7i kiitida:

² «Yinttappa tiino yeze gutute hyanggote. Yeyga fettii hyare achcha yezanno I na7itira yin deng-goda. Unttana billii taago ekkii yo7ote.

³ Ooden yinttana oociko, «Laatstsii untana koy-ane» yaga7ote. E untana elle mahoda» yagayda.

⁴ Yinnan nabize,

⁵ «Xiyoone katamas,
 «Yikke, ne kaatize aada maaqqii, hyartillan
 hyariti na7itilla bettii, neego ye7ine» ga7ote»
ga7i xaafinttidanna folinttode gaar yinna
hyanida.

⁶ E tamarunsi hyanggi Yesuusa untana kiitti-danni fana oochchida.

⁷ Hyarton hyartti na7iton ki7i kattara fa ma7ito un bantte gaddida. Yesuusa ma7itilla afa bettida.

⁸ Gaama asunts fa ma7ito ogite yiixxida. Mel-lunsi tashe tarshii ogite olida.

⁹ Yesuusappa tiinora hyanggizuntsin eeppa su-ubara kaallizuntsi gaama asuntsi,

«Hosaana!* Dawute na7ay galatintto!

Laatstse suntsite yi7ize anjjnttidaya!

Bonchcho Ubbappa Dhoqqa Salo Xoozis
maaqqe!»

yaga7i uukkida.

¹⁰ Yesuusa Yerusalaame katama gelide wode yinna katamite yeze asunts ubbuntsi, «Hyay oode?» yaga7i turtuurida.

¹¹ Asuntsi, «Hyay Galila yeze Naazirete katamappa yi7ide nabe Yesuusa» yagayda.

21:6 Zakka. 9:9 * **21:9 Hosaana:** Ibraysxe doonara hosaana gaazanna «Nuna ashsho» ga7e. Mahi asuntsi Xoozza galatodes maaddinttize qaala. **21:10** Maz. 118:25

*Yesuusa Xoozze keetsta gelida**(Mar. 11:15-19; Luqa. 19:45-48; Waha. 2:13-22)*

¹² Yesuusa Xoozze keetsta gelii, yeyga baayzuntsanan wonggizuntsana ubba bale bay7ida. Miishe laamizuntsana xarpheziton wolle bayzize oydito shirii olida.

¹³ Ezin unttago, «Xoozze qaaltte, <Ta keet-sita Xooz woossiz keetsti ga7inttane> ga7intti xaafinttida. Yezin yin faanno aachinttize wom7o mahidate» yagayda.

¹⁴ Yesuusa Xoozze keetsta yessadera gooquntsin wobbuntsi eego yi7in untana fatstsida.

¹⁵ Yezin kahinunts hyalaquntsin higge astta-maaruntsi Yesuusa oochchide gaama qofize baz-ito bi7idannen zhooga na7untsi Xoozze keetsta, «Dawute na7ay, galatinto» yaga7i uukkizanno si7i kaccida.

¹⁶ Un Yesuusago, «Hyantses gaazanno ne si7ine?» yagayda.

Yesuusa, «Yee si7ine, Xoozze qaaltte, <Zhooga na7unts doontten dhanggize na7unts doontte galata giigizane> ga7intti xaafinttidanno yin nab-babikate?» yagayda.

¹⁷ Unttana yeyga ashshii Bitaaaniya katama hyanggi aqida.

*Laatstsii baaddide belese minxito**(Mar. 11:12-14, 20-24)*

¹⁸ Yesuusa wontta gooda katama maaqqii yi7itera naydhdhida.

¹⁹ Oge gaxa fettii belese minxa bi7i iigo hyang-gida. Yezin hyayep attin melle akkon deng-gikaaya. Yinnii gisho, izo, «Yikkeppa lam7intsa aafe aafippe!» yagayda. Yinna belese minxita ellisii melii attida.

²⁰ E tamarunsi yinno bi7i, «Hyanna belesita wayzi ellisii melido?» yaga7i gaama qoppida.

²¹ Yesuusa mahi, «Taanii yinttis turo ohine; yinttis ammano yeziko, mahi yin sidhanxiko belesitilla taanii oochchidanni fana xalaala oochchoos, yezin «Hyay deriza shodintti abba wodhdho» yagayko hyanoda. ²² Ammanii yin woossiz baz akkon maaqqiko yin ekkoda» yagayda.

Yesuusa adetits wolqqita oocinttida

(Mar. 11:27-33; Luqa. 20:1-8)

²³ Yesuusa Xoozze keetsta gelii tamarssodera, kahinunts hyalaquntsin Ayhude cimuntsi eego yi7i, «Ne hyanno oochchode fana nees akko adetits wolqqa yeze? Nees hyanno adetits wolqqito inggide oode?» yaga7i oocida.

²⁴ Yesuusa unttago, «Taanii yinttana fettii baz oocane; yin taas yinno mahiko, taanin akko adetits wolqqara oochchizako yinttis ohoda.

²⁵ Wahannisa xinqqate anappa? Xoozappane asappa?» yagayda.

Un fa gidda zorintti, «Nu, «Xoozappa» gayko, E nuna, «Yeezin akkos ammananxido?» yaga7oda.

²⁶ Nu, «Asappa» gayko, asi ubbuntsi Wahan-nisa nabe mahi be7ize gisho nu asuntsana zhashitane» yagayda.

²⁷ Yinnii gisho, «Nu eroos» yaga7i mahida.

Ezin, «Yikke, taanin hyanno akko adetits wolqqara oochchizako yinttis ohoos» yagayda.

Lam77i na7unts aazize

²⁸ «Yesuusa mahi hyannii gaar yagayda: lam77i dhiiratsi na7untsi yeze fettii atstse yene. Ye atstse fettii na7aygo hyanggi, <Ta na7ayo, hyayno woyne gidda hyanggi oochcho> yagayda.

²⁹ Na7ay mahi, <Atto hyanggoos> yagayda. Yezin suubappa fa wozintte qoppii oochchodes hyanggida.

³⁰ Aday fa hyankkay na7aygo hyanggi, fa tiino na7aygo gaydanni fana kiittida. Ezin, <Ye7e, ta adayo> yagayda. Yezin hyanggikaaya.

³¹ Hyantsi lam77i na7untsappa fa adays kiitint-tide aayo?» yagayda.

Unttin, «Tiinoya» yagayda.

Yesuusa unttago, «Ta yinttis turo ohine; qaraxe gachchizuntsin olalizuntsi yinttappa tiinii Xoozze ka7itumtto geloda.

³² Xammaqize Wahannisa luule oge tamarssit-era yi7in E gaazanno ammanikaaya. Yezin qaraxe gachchizuntsin olalizuntsi ammanida. Yin melle atto yezin, untana bi7i yin nagarttipa maaqqii ammanikaaya» yagayda.

Woyne gidda wootizuntsi aazize

(Mar. 12:1-12; Luqa. 20:9-19)

³³ Mahi Yesuusa hyannii gaar yagayda; «Melle aazize si7ote, woyne tukkide fettii atstse yene. Ye woynize kantto wututsi gasida. Woyne cicize ollan bookkida. Woyniza naagodes shakkon

shakkida. Yinnippa suuba, gadito kotstse inggi melle sa7a qitida.

³⁴ Woyne aafto maxize agina yellin fana yellize baggito ekkii ko7ode gaar fa aruntsana unttago dakkida.

³⁵ Kotstse inggide aday E aruntsana aykkii fetaya hyadhdhida, hyankkaya wodhida mahi attiduntsana shuchchara dhogida.

³⁶ Woyne atakiltti aday tiinuntsappa aadhize melle aruntsana kiittida. Kotstse ekkiduntsi untana hyankkuntsalla afa oochchidanni gaar oochchida.

³⁷ Wurssutsite E, «Ta na7aya un bonchchoda!» yaga7i fa na7aya unttago kiittida.

³⁸ «Yezin gaditii aday na7aya bi7i wol gidda «Gadito laattode hyaya, eza wodhii gadito nu ekkoda!» yagayda.

³⁹ Na7aya aykkii woyne giditippa gaxa kessii wodhida.

⁴⁰ «Yikke, woyne atakiltti laatstse ye7ize wode ye kotstse ekkide aduntsana wayssade?» yaga7i oocida.

⁴¹ Un mahi, «E yentsi iita asuntsana iita wodhe wodhii, woynize aafize wode eza yellize baggito wodera wodera inggize melle asis kotstse inggoda» yagayda.

⁴² Yesuusa mahi unttago, Xoozze qaalte,
Keexxizuntsi borii ixside shuchchize,
mayzenes omma maaqqane, ubbappa aadhize shuchchi maaqqane.
Yinno laatstsii oochchidebaz;
nu aafis gaama qofize baz

ga7intti xaafinttidanno nabbabikate?

⁴³ «Yinnii gisho, taanii yinttis ohine; Xoozze ka7itumo yinttappa ekkinttii lo77o aafe aafize asuntsis ingginttoda. [

⁴⁴ Hyay shuchchizella afa gol7ize ubba meqqoda. Mahi hyay shuchchize eella afa wodhdhize attsen gaacinttoda»][†] yagayda.

⁴⁵ Kahinunts hyalaquntsin Farisaawuntsi Yesuusa ohide aazizito si7ide wode fana ohidanno erida.

⁴⁶ Un Yesuusa aykkodes koyda, yezin asuntsi Yesuusa nabe mahi be7ize gisho asuntsis zhashtida.

22

Zhagana xeege aazize

(Luqa. 14:15-24)

¹ Yesuusa asuntsis mahi hyannii gaar yaga7i aazize ohida.

² «Xoozze ka7itumo fa na7ays zhagana giigizide kaati aazane.

³ Ye kaatize zhagana yo7ode fana ohi gaddide asuntsana xeeodes fa aruntsana kiittida. Yezin asuntsi yo7odes koykaaya.

⁴ Mahi melle aruntsana xeezii, xeeginttide asuntsago hyanggi, «Taanii ta sangguntsanan modhdhuntsana shukkida; ubbanna giigida. Ta zhagana diggisago hyankka yo7ote ga7ote» ga7i kiittida.

[†] **21:44** Fettii fettii zaga maxaafite faydo 44 gujjane (Luqasa 20:18 bo7ote) **21:44** Maz. 118:22

⁵ Yezin xeeqinttiduntsi xeeqito ixxi, fa oocha oocha qitida. Fetay fa wootas, hyankkay fa zal77e qitida.

⁶ Mellunts mahi kaat aruntsana aykkii, iissii hyadhdhii wodhida.

⁷ «Kaatize gaama zhilidhdhii, fa wottadaruntsana dakkii shemppo wodhiduntsana wodhizida, un katamito eetsida.

⁸ Yinnippa suuba, fa aruntsago, <Zhagantta giigida, yezin xeeqinttiduntsi zhaganas beezze asi baaya.

⁹ Yinnii gisho, dalgga oge hyanggi, denggide asi ubba zhagana yo7ode fana xeeqote> yagayda.

¹⁰ Aruntsin ogella hyanggi faas denggide asi ubba lo77untsanan iituntsana ki7i zhagana daase geltsii kuntsida.

¹¹ «Yezin kaatize kattsa ma7ades bettide asuntsana be7ades gelide wode zhagana afula ma77ikaayze fettii asi denggida.

¹² Eego, <Naate, ne zhagana afula ma77ikaayzara wayzi hyanne gelido?> yagayda. Yezin atstse si7i gayda.

¹³ «Kaatize fa aruntsago, <Hyay atstse kushiton tohito accii, bale dhuma kessii olote. Ize yeefon achchi garccingge maaqqoda> yagayda.

¹⁴ «Yinnii fanan, Xoozze ka7itumos xeeqinttiduntsi gaama yezin doorinttiduntsi eeratsi» yagayda.

Giira baz

(Mar. 12:13-17; Luqa. 20:20-26)

15 Yinnippa suuba, Farisaawuntsi hyanggi, Yesuusa wayzi ohera aykkod yezako zorinttida.

16 Fa tamaanunsanan kaat Heroodisa bagguntisappa feta feta kiittida. Unttin, «Astta-maarzayo, ne turo ohizanno nu erane. Ne asappa as shagoos, asi woyganddes ga7i akkon oochchoos, Xoozze ogito turetitsara tamaanrssane.

17 Ane nuus oho, nuunii Roome kaatis giira giirodes beezanen beezosa?» yagayda.

18 Yezin Yesuusa un iita qoftto erii, «Hyantsi cubbuntso, tana akkos fattanete?

19 Giira giirize miishe tana beezote» yagayda. Unttin ees dinaare ki7ida.

20 E, «Hyays suntsitan bishshita oodeso?» yagayda.

21 Unttin, «Roome kaatays» yagayda.

Yeezako Yesuusa unttago, «Yikke, kaatis beezanno kaatis, Xoozis beezanno Xoozis inggote» yagayda.

22 Unttin yinno si7ide wode gaama qoppii E kaleppa ashshii qitida.

Hyayqoppa denddebaz

(Mar. 12:18-27; Luqa. 20:27-40)

23 Yinna qammite hyayqoppa denddo baaya yagaaze Saduqaawuntsi Yesuusago yi7i, yaga7i eza oocida.

24 «Astta-maarzayo, <Muse, fettii asi na7a yelikaayzara hyayqiko, ye hyayqide ishay E machchito ekkii, fa ishays na7a yelo» yaga7i kiittida.

25 Nu erize laappun ishuntsi yene. Anggisse machcho ekkii na7a yelikaayzara hyayqqida. E machchito E geeze mahida.

26 Yinnii fana, ye lam7antsen, hyaydzantsen, hyanggi laappununtsa yellodes.

27 Ubbappa suuba yinna maachita hyayqqida.

28 Yeezin, laappununts ubbuntsi izo mahide gisho hyayqoppa denddize qamma, yinna maachita laappununtsappa aaye machcho maaqqade?» yagayda.

29 Yesuusa mahi, «Yin Xoozze qaalan E wolqqito eroosse gisho balintane.

30 Asuntsi hyayqoppa denddize wode salo yeze kiitanchchuntsi fana maaqqanep attin ekkosin geloos.

31 Mahi hyayqqide asuntsi hyayqoppa dend-dode baz Xoozii yinttis ohidanno nabbabikate?

32 Xoozii, <Taanii Abrahamama Xooz, Yisaaqa Xooz, Yayqooba Xooz> yagayda. Yinnii gisho, Xoozii faxa yezunts Xoozap attin hyayqqiduntsi Xooz baaya»* yagayda.

33 Gaama asunts yinno si7i, E timirttite gaama qoppida.

Ubbappa tiinidhize kiita

(Mar. 12:28-34; Luqa. 10:25-28)

34 Yesuusa Saduqaawuntsis gawude baz dhab-sidanno Farasawuntsi si7ide wode fettilla shi-
iqida.

22:25 Mahe 25:5 * 22:32 Yesuusa yinna besite ohide Xoozze hyantsi hyayqqide hyaydzdzuntsis Xooz maaqqiko un de7o yene gaazanno. 22:33 Keze 3:6

³⁵ Un giddappa fettii higge asttamaarize Yesu-
usa faatana ooce oocida.

³⁶ «Asttamaarzayo, higge ubbappa aadhize
aayya?» yaga7i oocida.

³⁷ Yesuusa mahi, Ne Laatstsa, ne Xoozza, ne
kumutsi wozinappa, ne kumutsi shemppoppa, ne
kumutsi qofappa kadho.

³⁸ Ubbappa aadhizen tiino kiita hyanno.

³⁹ Lam7intsa ubbappa aadhize kiita, as ubba ne
ommito ne kadhizanni fana kadho yagaazanno.

⁴⁰ Muse higgen nabunts timirtte ubba hyanna
kiittilla afa katane yagayda.

Kiristtoosa fa baz oocide ooce

(Mar. 12:35-37; Luqa. 20:41-44)

⁴¹ Farisaawuntsi fettilla shiiqii yezin, Yesuusa
unttana,

⁴² «Kiristtoosa baz yin waaga7ete? E oode
na7a?» yaga7i oocida.

Un, «E Dawute na7a» yaga7i mahida.

⁴³ Yesuusa unttago, «Yeezin, Dawute Geeshi
Ayyaanara maaqqii wayzi Kiristtoosa, «Laatstso»
ga7i xeege? Dawute ga7itera,

⁴⁴ «Laatstsii Xoozii, ta Laatstsego,†

ne morkkuntsana ne tohita yedhdhize bessi
mahode wontsis,
hyanne taappa mizaqi zalar betto»‡gayda.

⁴⁵ Yikke, Dawute Kiristtoosa Laatstso ga7i
xeegiko, wayzi Kiristtoosa Dawute na7a
maaqqe?

22:38 Mahe 6:5 **22:40** Luqa. 10:25-28 † **22:44 Ta Laatst-
sego:** Yinna besite Dawute ta Laatstso ga7i xeevide Kiristtoosa.

22:44 Maz. 110:1 ‡ **22:44 Mizaqi zalar:** Adetits wolqqan
bonchcho bessi. **22:45** Maz. 110:1

yagayda.

⁴⁶ Yesuusas fettii gaala mahodes dandda7ide asi ooden baaya. Mahi yinna qammitippa dentsii melle ooce oocodes ooden dandda7ikaaya.

23

Higge asttamaaruntsin Farisaawuntsi iitatit-sito

(Mar. 12:38-39; Luqa. 11:43-46; 20:45-46)

¹ Yinnippa suuba, Yesuusa shiiqide asuntsisin fa tamaruntsis hyannii gaar yagayda.

² «Higge asttamaaruntsin Farisaawuntsi Muse higge tamarssodes adetits wolqqara yene.

³ Yinnii gisho, un yinttana kiittide ubba oochito naagote. Yezin un oochchizanni fana oochchip-pete. Akkos gayko, un ohizanni fana oochchoos.

⁴ Un tookkodes dandda7inttoose toofo accii as toossane. Yezin faas melle atto yezin, ye toofiza asuntsi tookkize wode gil7a bertstsara bochchodes koyoos.

⁵ «Yezin un fa oochito ubba asi be7ade fana oochchane. Fa sintten kushite accize maxaafe xiqise yeze kiitaafe dalggizane, fa afultii macart-ton pharggizane.*

⁶ Mokinttize bessa bonchcho bessin Ayhude woosa keetsta gaama lo77o oyda kadhane.

⁷ Asuntsi gabe untana bonchchora saritsizanon «Astattamarzayo» ga7i xeegezanno koyane.

* **23:5** Yinno un oochchize Xoozis ta ingginttida gaazanno fana beessades (Mahe 15:37-41). **23:6** Maato. 6:1; Mahe 6:8; Faydo 15:38

⁸ «Yezin yin asttamaarize fetto xalaala maaqqide gishon yin ubba ishuntsana maaqqide gisho <Astattamaare> ga7intti xee ginttippete.

⁹ Yinttis salo fettii aday xalaala yeze gisho hyanne sa7alla ooden <Adayo> ga7i xee ginttippete.

¹⁰ Yinttis fettii Laatstsii Kiristtoosa xalaala yeze gisho <Laatstso> ga7intti xee ginttippete.

¹¹ Yin gidda anggistize yinttis aro maaqqe.

¹² Fana dhoqi yiize ooden toochoda; fana toochize ooden dhoqi gawuda.

Higge asttamaaruntsin Farisaawuntsi borintida

(Mar. 12:40; Luqa. 11:39-42, 44, 52; 20:47)

¹³ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntso Farsaawuntso, asunts tiino salo ka7itumo gorddizuntso yinttana bade. Yin, yin ommite geloos mahi melluntsanan geltsoos.

¹⁴ [«Yin cubbuntso, higge asttamaaruntson, Farisaawuntso budanuntsi keetsito yin bonqite, asi bo7o ga7i woosa pharggizane. Yinnii gisho yinttana bade. Ubbappa aadhize firda yinttana naagane.】†

¹⁵ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntso Farsaawuntso, yin fettii asi ammantsoodes abbaran sa7aran wutane. Yezin yin eza ammantsoode wode ye attsa yinttappa aatsii Gaannames giigize gisho yinttana bade.

¹⁶ «Ooden Xoozze keetstsara caaqqiko akkon baaya. Yezin Xoozze keetstsara yeze worqqara

23:12 Luqa. 14:11; 18:14 † **23:14** Fettii fettii zaga maxaafuntsi faydo 14 gujjane.

caaqqiko, yinna caaqita eza gomoda gaaze qooquntso, yinttis qooqii melluntsana kaalitsizuntso, yinttana bade.

¹⁷ Yin, eeyuntso, qooquntso, worqqa aadhanene? Worqqiza geeshize Xoozze keetsita aadhe?

¹⁸ Mahi «Ooden zharsho zharshize besite caaqqiko, akkon baaya. Yezin ooden E kattara yeze zharshite caaqqiko, yinna caaqita eza gomoda» yaga7i tamarssane.

¹⁹ Yin, qooquntso, zharshita aadhanene? Zharshito geeshize besita aadhe?

²⁰ Yinnii gisho, zharsho besite caaqqize atstse, yinna zharsho besiten eella afa yeze ubbanne caaqqane.

²¹ Xoozze keetsta caaqqize atstse, yinna Xoozze keetsiten ize yeze Xoozzella caaqqane.

²² Salo caaqqize atstse Xoozze araaiten ye araaitizella bettide Xoozzella caaqqane.

²³ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntson Farsaawuntso, yinttana bade. Yin kartsigaallappa, nattirappan xalooteppa asraata kessane. Yezin higgite yeze aadhii koshshizuntsana ashshida. Yinnan luule firda, maarotitsin ubba baza ammanintte. Melluntsanan ashshikaayzara hyantsesana yin oochchodes beezane.

²⁴ Yinttis qooqii melle asi kaallitsizuntso, yin ushitippa wununo kessii gimale goodhdhane.

²⁵ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntso Farsaawuntso, yinttana bade. Yin burccuqosin

saanes katta zaltto geeshane. Yezin un ganccite bonqan qiiratitsi kumida.

²⁶ Naate qooqe Farisaawuzayo, burccuqosin saanes ganccito tiinii geesho. Yinnippa suuba, katta zalttan geeshi maaqqada.

²⁷ «Yin, cubbntso, higge asttamaaruntson Farisaawuntso, yinttana bade. Bale zalara bootsi qalame tizhintti lo77i, ganccite meqatsin wooqidebaz kumide booza yin aazane.

²⁸ Yinnii fana, katta zalara asis lo77o aazane. Yezin yin ganccite cubbon iitatitsi kumida.

²⁹ «Yin, cubbuntso, higge asttamaaruntson Farisaawuntso, yinttana bade. Yin nabuntsis booza keexxane, mahi xilluntsi boozan loytsane.

³⁰ Mahi yin, «Nuunii zaga nu adunts wode yeze baz maaqqizako, untara wolla nabunts suutsito gussaama yeshsha» yagaane.

³¹ Yinnii gisho, yin nabuntsana wodhide as na7untsana maaqqidanno yin yin ommite markkidhane.

³² Yikke, yin aduntsi aykkidanno yin folote.

³³ «Hyantsi shooshuntso, goppi na7untso, yin Gaanname firddappa wayzi attode?

³⁴ Yinnii gisho, ta ohizanno si7ote; taanii nabuntsana, cincca asuntsanan asttamaaruntsana yinttago kiittoda. Untappa feta feta yin wodhodan masqalalla afa suxxoda. Bagguntsana Ayhude woosa keetsta alanggara garafodan katamappa katama bay7oda.

³⁵ Yinnii gisho, xillo Aabeela suutsappa dentsii, Xoozze keetstsappan zharsho bessappa gidite

yin wodhide Barakiya na7a Zakkariyaasa wode yellodes hyayqqide xillo as ubba gisho yinttana yelloda.

³⁶ Taanii yinttis turo ohine; yinttin yin aduntsi oochhide balttis hyanna firddita ubba hyantsi yeletuntsalla yelloda.

*Yesuusa Yerusalaames yeekkida
(Luqa. 13:34-35)*

³⁷ «Yerusalaame, Yerusalaame, nabuntsana wodhizanne! Xoozii neego kiittiduntsana shuchchara dhogizanne! Lukule fa na7untsalla afa qefera hyaphphizanni fana taanii ne asuntsana ta shuphite shiishodes wantsi tohe koydo! Yezin tana ne ixida.

³⁸ Yikke, yin Xoozze keetsita kaysi maaqqada.

³⁹ Taanii yinttis ohine; «Laatstse suntsite ye7ize anjjinttidaya» yin ga7ode wontsis lam7intsa tana bo7oos» yagayda.

24

*Yesuusa Xoozze keetsita Wul7inttodanno tiino
ohida*

(Mar. 13:1-2; Luqa. 21:5-6)

¹ Yesuusa Xoozze keetstsappa kezii qitizin, E tamarunsi eego yi7i, Xoozze keetsi gimbito beezida.

² Yesuusa unttago mahi, «Yee! Hyanno ub-banno be7inete? Taanii yinttis turo ohine; shuchchi shuchchalla afa keellinttide fana fettin wul7inttikaayzara attoos» yagayda.

Tiinoppa hyanodebaz
(*Mar. 13:3-13; Luqa. 21:7-19*)

³ Yesuusa Shamahe Derella afa bettezin, E tamarunsi fa xalaala eego yi7i, «Yinna ayde hyanod yezako nuus oho. Mahi ne ye7itisin wode wurssutsitis malla akko? yaga7i oocida.

⁴ «Yesuusa mahi, Yinttana ooden balitsaame fana naaginttote!

⁵ Akkos gayko, gaama asuntsi ta suntsite, <Taanii Kiristtoosa, Xoozii as ashshodes kiittiday> yagaytira yi7i gaama asi balitsoda.

⁶ Yin olan ola wore si7odes yene. Yinnii gaarize baz hyanodes beezize gisho yirgippete. Yezin wurssutsita hyaga.

⁷ Worzha worzhara, fettii ka7itumo melle ka7itumora olinttoda. Nayen sa7a en7e dumma dumma bessa maaqqada.

⁸ Yinna ubbanna yelo dha7es zooqe fana.

⁹ «Ye wode asuntsi yinttana waayes aatsii ingoda, accodan wodhoda. Ta suntsiti gisho asi ubba yinttana ixxoda.

¹⁰ Ye wode gaamunsi ammano ashshoda. Fa gidida fete fetaya aatsii ingoda, fete fetaya ixxoda.

¹¹ Mahi gaama worddo nabunsi denddii gaamuntsana balitsoda.

¹² Iitatitsi gaanggize gisho gaama asuntsi siiqita toyoda.

¹³ Yezin wurssutsi yellodes gencide atstse atoda.

¹⁴ As ubbas markka maaqqade fana Xoozze ka7itumo Wonggele Sa7a ubba ohinttoda. Yin-nippa suuba, wurssutsita yo7oda.

Dhabsse tuna

(Mar. 13:14-23; Luqa. 21:20-24)

¹⁵ «Yinnii gisho, nabize Daanela ohide dhabsse tunatitsi geeshi bessa eqqidaya yin bo7oda. Qoppize Yinna waagizako nabbabize qoppo!

¹⁶ Yinnii wode Yihuda sa7a yezuntsi derego woxxo.

¹⁷ Fooqella afa yeze atstse fa keetstsita yeze baz ekkodes keettsa gelanxi woxxo.

¹⁸ Gade yeze fa ma7o ekkodes suub maaqqippe.

¹⁹ Ye wode wodatsi maachuntsin dhantsize maachuntsis gaama un7intte maaqqada.

²⁰ Barggo woy Sambbata yin woxxii dhabizanna maaqqaame fana Xooz woossote.

²¹ Akkos gayko, sa7a medhinttidannippa hyayno yellodes hyanikaayze baz, mahi tiinosin mulo hyanoose madha hyanoda.

²² Yinna qammiti faydito hyaatitsikaayzako as maaqqide ooden attoos. Yezin E fa dooride asunts gisho yinna qammiti faydito hyaatitsoda.

²³ «Ye wode ooden yinttana, «Yikke, Kiristtoosa hyanne» woy «Sekka yene» yagayko ammanip-pete.

²⁴ Akkos gayko, worddo Kiristtoosuntsin worddo nabuntsi denddoda. Unttis dandda7inttiko, melle atto yezin Xoozis doorinttiduntsana balitsodes damma mallan gaama qofize baz oochchoda.

²⁵ Qoppote, ta yinttis hyanno tiinii ohine.

²⁶ «Yinnii gisho, asunts yinttago, <Yikke, Kiristoosa akko baayze ganas sa7a yene> gayko, ize hyanggippete. Woy yinttago, <Yikke, qol7a yene> gayko, unbaz ammanippete.

²⁷ Akkos gayko, zeelintsi salo zeelinggii, awa kessappa gelo yellodes benttizanni gaar, As Na7a ye7ita yinnii gaar maaqqada.

²⁸ «Bawuta yeze besa ankkuntsii shiiqoda.

²⁹ «Ye wode yinna waaye qammitippa suuba,
«lira awa dhumoda,
 aginan fa foo7ito kayoda.
 Xoolintton saloppa wodhdhoda,
 mahi salo yeze wolqqa buqunttoda.

³⁰ Ye wode As Na7a ye7e malla salolla afa bent-toda. Sa7a yeze asi ubba yeekkoda. Mahi As Na7ay, wolqqaran damma bonchchora salo dhonne giddara yeezin yin bo7oda.

³¹ E fa kiitanchchuntsana damma fuggize moyz-era kiittoda. Un sa7a oyddii zala qitii, hyayga gaxappa seko gaxa yellodes yeze ees doornt-tiduntsana shiishoda.

Laatstsii yo7ode qamma malla

(Mar. 13:28-31; Luqa. 21:29-33)

³² «Belese minxappa tamaarote. Iza aaci hyaye kessize wode torchche ukkidanno yin erane.

³³ Yinnii gaaran, yin hyanno ubba be7ize wode furtsa ukkidanno erote.

³⁴ Taanii yinttis turo ohine; hyanna ubbanna folinttode wontsis, hyanna yeletunts aadhaama.

³⁵ Salon sa7an aadhoda, yezin ta qaalta aadhoos.

Laatstsii yo7ode qammito ooden eroos

(Mar. 13:32-37; Luqa. 17:26-30, 34-36)

³⁶ «Yinna qammiton yinna saatto salo yeze ta adayp attin melle salo kiitanchchuntsana maaqqin woy Na7aya maaqqin ooden eroos.

³⁷ As Na7a ye7ita, Nohe wode hyanidanni gaar maaqqada.

³⁸ Ye wode dhabsse hyaatsi yo7odeppa tiino Nohe markkabe gelide qamma yellodes, asuntsi mu7iten uzHITE, ekkitera gelitera gam77ida.

³⁹ Dhabsse hyaatsi yi7i, untana ubba dhabsoe wontsis qoppikaaya. As Na7a ye7itan yinnii fana yi7ada.

⁴⁰ «Ye wode lam77i asunts gade oochchoda. Untappa fetay ekkinttoda, hyankkay attoda.

⁴¹ Lam77i maachuntsi wolla gaaccoda. Untappa feta ekkinttoda hyankkanna attoda.

⁴² «Yikke, yin Laatstse akko qamma yo7od yezako yin eroosse gisho miinggi naagote.

⁴³ Yezin kayzo qammappa akko saate yo7ode yezako karttii aday erizako, fa keetsita bookintaame fana barkki naagoda yeshsha.

⁴⁴ Yinnii gaaran, As Na7ay yin qoppikaayze saate yo7ode gisho yin giigii yezote.

Iitan lo77o arunts aazize

(Luqa. 12:41-48)

⁴⁵ «Yeezin, fa kara asuntsis katstsa koshshize wode inggode fana E laatstsize dooride amman-inttizen wozinara yeze aro oode?

⁴⁶ E fa laatstse kiittidanno oochchizin E laatstse yi7i denggide arize anjjnttida.

⁴⁷ Taanii yinttis turo ohine; laatstsii ye ariza fa bazitilla ubba shuumoda.

⁴⁸ Yezin ye arize iita maaqqiko, «Ta laatstse gam77i yo7oda» yaga7i fa wozintte qoppii,

⁴⁹ fa lagge oochchizuntsana hyadhdhe aykkiko, matsinttizuntsara muyko uzihiko,

⁵⁰ Ye arize laatstse E qoppikaayze qamman E eroosse saate,

⁵¹ yi7i eza gachchoda. E ixiton cubbuntsara mahoda. Yinna besite ees yeefon achchi garccingge maaqqada.

25

Taphphi wuduruntsi aazize

¹ «Ye wode salo ka7itumo fa kuraazito aykkii, machcho ko7odes qitide dhiiratsaya makkodes kezide taphphi wuduruntsana aazane.

² Unttappa ichchinuntsi booza, mahi ichchinuntsi cincca.

³ Boozuntsi kuraaze aykkida, yezin melle lambba aykkikaaya.

⁴ Yezin cinccuntsi fa kuraazite melle guja lambba aykkida.

⁵ Machchito ekkize gam77in, yentsi wuduruntsi gentto aykkin genttida.

⁶ «Giddii bilahe maaqqize wode «Yikke, machchito ekkizay yellida, eza makkodes kezote» ya-gaaze damma dentsitsize kiita sinttida.

⁷ «Ye wode yentsi wuduruntsi ubbuntsi barkki, fa kuraazito giigizida.

⁸ Boozuntsi cinccuntsago, ‹Nu xomppita hyayqqodes yiize gisho shagii yin lambbitippa nuus inggoyate› yagayda.

⁹ «Yezin cinccuntsi unttago mahi, ‹Ade, nuusin yinttis sin maaqqize lambba baaya. Yinnii gisho, yinttis hyanggi wonggi ekkote› yagayda.

¹⁰ Booza wuduruntsi lambba wonggodes qitin, machchito ekkize yi7ida. Giiginttii bettide ichchin wuduruntsi eera wolla zhagana keetsta muusis gelida; furtsiton gorddii ashshida.

¹¹ «Suubappa hyankko wuduruntsi yi7i, ‹Laatstso, Laatstso, nuus bugoya› yagayda.

¹² «Yezin E unttago mahi, ‹Taanii yinttis turo ohine; ta yinttana eroos!›

¹³ «Yikke, As Na7a yo7ode qammito woy saatto yin eroosse gisho barkki naagote.

Hyaydzdzii oochchizunts aazize

(Luqa. 19:11-27)

¹⁴ «Salo ka7itumo fa oochchizuntsana xeezii faas yeze baz unttis inggi oge qitodes kezide atstsa aazane.

¹⁵ Unttis ommara ommara un wolqqiti gaar fetays ichchin mekiliite,* fetays lam77i mekiliite mahi fetays fettii mekiliite inggi fa oge qitida.

¹⁶ Ichchin mekiliite ekkide arize iira hyanggi zal77i, melle ichchin mekiliite tirfizida.

¹⁷ Yinnii gaar, mahi lam77i mekiliite ekkide arize melle lam77i tirfizida.

¹⁸ Yezin fettii mekiliite ekkiday hyanggi, olla bookkii, fa laatstsize birza moogida.

* **25:15** Mekiliite-fettii mekiliite fettii asi oochchizes E yeze berite kumutsi ingginttize damooze. **25:15** Luqa. 19:11-27

19 «Gaama wodeppa suuba yentsi arunts laatstse yi7i, fa miishito untara bi7ida.

20 Ichchin mekiliite ekkide arize yi7i, melle ichchin mekiliite ki7i, «Ta Laatstso, ne taas ichchin mekiliite inggida. Yezin taanii melle ichchin mekiliite tirfizida» yagayda.

21 E laatstse, «Zambbay! Ne lo77on ammantsize aro; ne eerats baza ammaninttida. Taanii nena gaama bazalla afa shuumoda; hyanne gelii ne laatstsera ufaytto» yagayda.

22 «Mahi lam77i mekiliite ekkiday yi7i, «Ta Laatstso, ne taas lam77i mekiliite inggida. Yezin taanii melle lam77i mekiliite tirfizida» yagayda.

23 E laatstse, «Zambbay! Ne lo77on ammantsize aro; ne eerats baza ammaninttida. Taanii nena gaama bazalla afa shuumoda; hyanne gelii ne laatstsera ufaytto» yagayda.

24 «Mahi fettii mekiliite ekkiday yi7i, «Ta Laatstso, ne budikaayzara maxizan burggikaayzara shiishize iita asi maaqqidanno ta erane.

25 Yinnii gisho, zhashti ne mekiliitiza sa7a moogida. Ne mekiliitize hyaynishe» yagayda.

26 «E laatstse mahi, «Hyay iita azal7a arzayo, taanii budikaayzara maxizannon burggikaayzara shiishize asi maaqqidanno erida.

27 Yeezin, ne ta mekiliitiza bankke gaddezako, taanii maaqqize wode ta mekiliitiza tirfera ekkodanno kayda.

28 Yinnii gisho, mekiliitiza eeppa ekkii, taphphi mekiliite yezes inggote.

29 Akkos gayko, yeze ubbuntsis gujinttodan gaanggoda. Yezin baayzeppa melle atto yezin, ye ees yezayin ekkinttoda.

³⁰ Hyay maaddoose ariza bale dhuma kessii olote. Ize ees yeefone achchi garccingge maaqqada» yagayda.

Wode wurssutsite hyanode firdda

³¹ «As Na7a, kiitanchcho ubbuntsara, fa bonch-chora ye7ize wode E fa bonchcho ka7itumo araataalla bettoda.

³² Sa7a yeze asi ubba E tiino shiiqoda. Wude aday duruntsana deeshuntsappa shaakkizanni fana E ye asuntsana lam77i bessa shagoda.

³³ Mahi duruntsana mizaqi zalara deeshuntsana workkita zalara essoda.

³⁴ «Yinnippa suuba, kaatize mizaqi zalara yezuntsago hyannii fana yagawuda: «Ta aday anjjiduntso, hyankka yi7i sa7a medhinttize wode yinttis giigide ka7itumtto laattote.

³⁵ Akkos gayko, taanii naydhdhin muuzida, baridhdhin ushshida, zaqqo as maaqqii yi7in makkida,

³⁶ kallidhin ma7isida, hyargginttin oocida, acinttin tana oocida» yagayda.

³⁷ «Yinnippa suuba, xilluntsi mahi, «Laatstso, ne naydhdhin ayde bi7i muuzido? Woy ne baridhdhin ayde bi7i ushshido?

³⁸ Ne zaqqo maaqqii yi7in ayde bi7i makkido? Woy ne kallidhin ayde mayzido?

³⁹ Ne hyargginttin woy acinttin neego hyanggi nena ayde oocido?» yagawuda.

⁴⁰ Kaatize mahi, «Taanii yinttis turo ohine; yin tana kaallize hyantsi ishuntsappa[†] eerizes oochchidanna taas oochchida» yagawuda.

⁴¹ «Ye wode workkita zalara yezuntsago, «Hyantsi baaddinttiduntso, ta kaleppa hyaakkote. Xalahesin E kiitanchchuntsis giigide medhina tama qitote.

⁴² Akkos gayko, naydhdhin tana muuzikaaya; baridhdhin ushshikaaya.

⁴³ Taanii zaqqo maaqqii yi7in tana morkkikaaya, kallidhin mayzikaaya, hyarggin acinttin tana oocikaaya yagawuda.

⁴⁴ «Ye wode un, «Laatstso, ne naydhdhin woy baridhdhin woy zaqqo maaqqii hyanggin woy kallidhin woy hyarggin woy acinttin bi7i nena ayde maaddanxi ixido?» yaga7i mahoda.

⁴⁵ «Ye wode kaatize mahi unttago, «Taanii yinttis turo ohine; yin tana kaallize hyantsi ubbuntsappa eerizaya maaddanxi ixiko, tana maaddanxi ixida» gawuda.

⁴⁶ Yinnii gisho, yentsi asuntsi medhina firddas mahi xilluntsi medhina de7oos qitoda» yagayda.

26

Yesuusa wodhodes zorinttida
(*Mar. 14:1-2; Luqa. 22:1-2; Waha. 11:45-53*)

¹ Yesuusa yinna timirttito ubba hyaaside wode fa tamaaruntsago,

² «Lam77i qammappa suuba, Faasika ba7ale bonchchize qamma maaqqizanno yin erane.

[†] **25:40** Ishe ga7inttizuntsi eza kaallizuntsana.

Yinna qammite As Na7ay masqalalla afa suxuntodes as kushe aadhii inggnttoda» yagayda.

³ Ye wode kahinunts hyalaquntsin cimuntsi, Qayyaafa gaaze kahinunts hyalaqize keetsta shiqii,

⁴ asi erikaayzin Yesuusa aykkii, wodhodes zorinttida.

⁵ Yezin un, «Asuntsi gidida kachchi denddaame fana ga7i, Faasika bonchchize qamma maaqqippe» yagayda.

Fettii maachita Yesuusa shitto tizhida
(Mar. 14:3-9; Waha. 12:1-8)

⁶ Yesuusa Bitaniya katama qursuma hyarggide Simoona kara yene.

⁷ Yesuusa leematella yezin fettii maachita albasxiroose bilqqaaxe kumutsi gaama al77o shitto ekkii yi7i Yesuusa ommite gussida.

⁸ Yezin Yesuusa tamaruntsi yinno bi7i zhilidhdhi, «Hyanna shittita hyarii iitizanna akkoso?

⁹ Hyanna shittita al77o waagas bayzinttii, birtta dahuntsis ingginttodes dandda7inttane» yagayda.

¹⁰ Yesuusa un gaazanno erii, unttago, «Hyanna maachito akkos waytsete? Iza taas lo77o baz oochchida.

¹¹ Dahuntsi ubba wode yinttara yessada. Yezin taanii yinttara ubba wode yezoos.

¹² Iza hyanna shittito taalla afa gussidanna tana moogodes giigisades.

¹³ Taanii yinttis turo ohine; sa7a ubba hyay Wonggelize sabbakinttize bessa aban, asuntsi

izo ohode gaar iza oochchidanna ohinttoda» ya-gayda.

Yihuda Yesuusa aatsii inggodes giiginttida
(*Mar. 14:10-11; Luqa. 22:3-6*)

¹⁴ Ye wode taphpho lam77i Yesuusa tamaaruntsappa fetay, Yesqorootu sa7a Yihuda ga7inttize kahinunts hyalaquntsago,

¹⁵ hyanggi, «Taanii yinttis Yesuusa aatsii inggiko, yin taas akko inggode?» yaga7i untтана оосида. Un zorintti hyasttam shuchchi bira santime*† inggida.

¹⁶ Yinnippa suuba, Yihuda Yesuusa aatsii inggodes wottize wode koyane.

Yesuusa Faasika kawuto fa hawaaruntsara muyda
(*Luqa. 22:7-14, 21-23*)

¹⁷ Boora ba7ale bonchchize tiino qamma, Yesuusa tamarunsi eego yi7i, «Faasika bonchchize qamma ne ma7ade katsta nu aba giigisade?» yagayda.

¹⁸ Yesuusa unttago, «katama yeze atstsego hyanggi, «Asttaamarize, taas wode yellide gisho ta tamaruntsara Faasika bonchchize qamma ne kara aatstsoda gayda» yaga7ote» gayda.

¹⁹ E tamarunsi Yesuusa fana kiittidanni fana oochchii, Faasika ba7ale qamma ma7ade katsta giigizida.

26:15 Zakka. 11:12 * **26:15** Bira santtime: Akkon laamint-tikaayze geeshi bira ga7e. † **26:15** Hyasttam bira santtime: Hyasttam bira santtime Isra7eele sa7a aro wongginttizen bayz-inttize waaga.

²⁰ Sa7ita ugurize wode Yesuusa taphpho lam77i hawaaruntsara kattsa ma7ades bettida.

²¹ Un muuzin, Yesuusa unttago, «Taanii yinttis turo ohine; yinttappa fettii atstse tana aatsii inggoda» yagayda.

²² Un gaama tannii, fete fete, «Laatstso, turo tana yessane?» ga7i eza oocida.

²³ Yesuusa mahi, «Fa kushito taara wolla gabate dakkizay E tana aatsii inggoda.

²⁴ As na7a, Xoozze qaaltte ees xaafinttidanni gaar hyayqqoda. Yezin As na7a aatsii inggize attsa bade; ye atstse yelinttikaayzara attezako ees lo77o yeshsha» yagayda.

²⁵ Eza aatsii inggodes yeze Yihuda mahi, «Ast-tamaarzayo, ne gaaze tanane?» yagayda.

Yesuusa mahi, «Ne gayde fana» yagayda.

Laatstse kawo

(Mar. 14:22-26; Luqa. 22:15-20; 1 Qoro. 11:23-25)

²⁶ Un muuzin, Yesuusa daabbo boora ekkii Xooz galatida. Ye booriza baxxi fa tamaaruntsis inggi, «Hya7ate, mo7ote, hyanna ta ashito» yagayda.

²⁷ Ushiton ekkii, Xooz galatida. Unttis inggi, «Ubbuntsi hyannippa uzhote.

²⁸ Hyanna gaama asunts nagartta atto ga7inttode fana lanttize ta suutsito. Hyanna suutsita Xoozii yinttara gelize kille caaqito.

²⁹ Yezin taanii yinttis ohine; taanii ta aday ka7itumo kille woyne ushi yinttara ushshade qamma yellodes mahi hyanno woyne ushito uzhoos» yagayda.

³⁰ Galata mazmure yexxideppa suuba shamahe dere hyanggida.

Yesuusa Phexiroosa kaddodanno tiino ohida
(*Mar. 14:27-31; Luqa. 22:31-34; Waha. 13:36-38*)

³¹ Ye wode Yesuusa unttago,
«Xoozii yenggizaya guuddoda
durntsint lalinttoda»
ga7intti Xoozze qaaltte xaafinttidanni gaar
hyayno qamma yin ubbuntsi tana ashshii
lalinttoda.

³² Yezin taanii hyayqqoppa denddidannippa suuba yinttappa tiinii Galila qitoda» yagayda.

³³ Phexiroosa mahi, «Un ubbanna nena ashshii kaddikon, taanii nena kaddoos» yagayda.

³⁴ Yesuusa Phexiroosago, «Taanii nees turo ohine; hyayno qamma lukule oollodannippa tiino ne tana hyaydzdzii tohe kaddoda» yagayda.

³⁵ Phexiroosa mahi, «Taanii neera wolla hyayqqep attin nena mulon kaddoos» yagayda.

Hyankko E tamarunsi ubba yinnii fana yagayda.

Yesuusa Geetesemaane woossida
(*Mar. 14:32-42; Luqa. 22:39-46*)

³⁶ Ye wode, Yesuusa fa tamaruntsara Geetesemaane gaaze besite hyanggi, unttago, «Taanii gode hyanggi Xooz woossoda, yin hyanne bettote» yagayda.

³⁷ Phexiroosan Zabdiyoosa na7untsana lam77untsana faara ekkii hyanggi gaama azzanora un7intte aykkida.

³⁸ Mahi unttago, «Taanii hyayqos yeltsize un7a un7inttida. Hyanne gam7ote taara miinggi naagote» yagayda.

³⁹ Eerats tiino hyanggi sa7a bunqqunttii, «Ta Adayo, dandda7inttize baz maaqqiko hyanna waaye xuu7uto taappa hayaaso. Yezin ne qoftta hyanop attin ta qoftta hyanippe» yaga7i Xooz woossida.

⁴⁰ Yesuusa fa tamaruntsago maaqqii yi7i un genttezin denggida. Phexiroosago, «Yin fettii saate yezakon taara miinggi naagodes dandda7osa?

⁴¹ Faatana yin gelaame gaar barkki naagoten Xooz woossote. Ayyaana giiginttida, yezin asho labbitsi» yagayda.

⁴² Yesuusa mahi lam7intsa hyanggi, «Ta Adayo, taanii hyanna waaye xuu7uzeppa uzhikaayzara aadhodes dandda7inttoosa maaqqiko ne qoftta hyano» yaga7i Xooz woossida.

⁴³ Mahin maaqqii yi7ize wode E tamaruntsi aafto gentto goozin, woy7ezin denggida.

⁴⁴ Mahi untana ashshii hyanggi, tiino qaaltto mahi hyaydzdzintsa woossida.

⁴⁵ Yinnippa suuba, fa tamaruntsago yi7i, «Hyanno yellodes genttii shemppii yene? Yikke, As na7a, nagaranchunts kushe aadhii ingginttize saate yellida.

⁴⁶ Denddii yedhdhote, tana aatsii inggize hyaynishe yellida» yagayda.

*Yesuusa fa morkkuntsara aykinttida
(Mar. 14:43-50; Luqa. 22:47-53; Waha. 18:3-12)*

47 Yesuusa hyaga ohizin, taphpho lam77i tamaaruntsappa fetay, Yihuda yellida. Kahinunts hyalaquntsin gade cimuntsi kiittide gaama asuntsi mashshan gufe aykkii eera wolla yi7ida.

48 Yesuusa aatsii inggide Yihuda yentsi gaama asuntsago, «Taanii yeerizay yin koyze eza, eza aykkote» yaga7i malla inggi gaddida.

49 Iira Yesuusago shiiqii, «Astattamaarzayo, saro nees maaqqe» yaga7i eza yeerida.

50 Yesuusa eego, «Ta laggizayo, ne hyanne akkos yi7ido?»[‡] yagayda.

Yinnippa suuba, shiiqii, Yesuusa kushera aykkida.

51 Yesuusara yezuntsappa fetay fa mashito shoddii kahinunts hyalaqize ariza guuddii, E hyayto gachchii olida.

52 Yezin Yesuusa, «Ne mashito suuba shookite maho. Akkos gayko, mashsha shoddize ubba mashshara hyayqqoda.

53 Ta, ta Adaya woossizako taphpho lam77i mukulappa aadhize kiitanchchuntsana§ dakkodes dandda7oosa nees aazane?

54 Yeezin, Xoozze qaalte yinnii gaar hyanodes beezane gaynttidanna wayzi folinttode?» yagayda.

55 Yinna saate, Yesuusa yentsi shiiqide gaama asuntsago, «Tana faanno mahi aykkodes mashshan gufe aykkii yi7idate? Taanii Xoozze keettsa qamman awara tamaarsitera yinttara yeze wode tana aykkikaaya.

[‡] 26:50 Woy melle bilitsita ta laggizayo, ne hyanne akko oochche?

§ 26:53 Fettii cifiras izippun mukul kiitanchcho yezane.

⁵⁶ Yezin hyanna ubba hyanidanna nabuntsi Xoozze qaaltte xaafidanna folinttode fana» yagayda.

Ye wode E tamaruntsi ubba eza ashshii lalintida.

Yesuusa firda Shanggo tiino shiiqida

(Mar. 14:53-65; Luqa. 22:54-55; Waha. 18:13-14, 19-24)

⁵⁷ Yesuusa aykkiduntsi kahinunts hyalaqa Qayyaafago eza kanggida. Ize higge asttamaruntsin gade cimuntsi shiiqii yene.

⁵⁸ Yezin Phexiroosa kahinunts hyalaqize woofa yellodes hyaakora eza kaallane. E folito be7ade wontsis gidida gelii naagizuntsara bettida.

⁵⁹ Kahinunts hyalaquntsin shiiqide asunts ubba Yesuusa wodhodes eella afa worddo markka koyda.

⁶⁰ Gaamuntsi yi7i eella afa worddo markka markkidhida, yezin akkon denggikaaya. Suubappa lam77i asuntsi yi7i,

⁶¹ «Hyay atstse, <Taanii Xoozze keetsito lalii hyaydzdzii qammara mahi keexxodes ta dandda7ane> gayda» yaga7i un ohida.

⁶² Kahinunts hyalaqize denddii eqqii Yesuusago, «Hyantses nena mootize moottis ne mahizebaz baa?» yagayda.

⁶³ Yezin Yesuusa si77i gayda. Mahi kahinunts hyalaqize, «Taanii nena de7o Xoozze suntsite aykkane; neenii Xoozze na7a Kiristtoosa maaqqiko nuus oho» yagayda.

⁶⁴ Yesuusa Mahi, «Neenii ne ommite gayda. Yezin taanii yinttis ohine; yikkeppa suuba, As na7a wolqqaama Xoozze mizaqi zalar bettezin, mahi salo dhonnera ye7izin yin be7ada» yagayda.

⁶⁵ Ye wode kahinunts hyalaqize fa afultto feed-hii, «Hyaya bo7ote Xooz cazhida! Nuna melle markka akkos koshshe? E hyatte cazhidanno yin si7ida.

⁶⁶ Yin qoftta akko?» yagayda.

Unttin, «Ees hyayqo beezane» yaga7i mahida.

⁶⁷ Yeezin, un E sintte cuttii guuddida. Malluntsi eza baqqii,

⁶⁸ «Kirsttoosa! Nena guuddide oode? Ane nuus tinbbite oho» yagayda.

Phexiroosa Yesuusa kaddida

(Mar. 14:66-72; Luqa. 22:56-62; Waha. 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ Phexiroosa bale bettezin, fettii arta eego yi7i, «Neenin Galila Yesuusara wolla yezaya» yagayda.

⁷⁰ Yezin E un ubbuntsi tiino yinna artigo, «Ne gaazanna akko yezakon ta eroos» yaga7i kaddida.

⁷¹ Mahi hyanggi gase furtsa yellodera melle arta eza bi7i, ize yeze asuntsago, «Hyay atstse Naazirete Yesuusara yene» yagayda.

⁷² Phexiroosa lam7intsa caaqqii, «Taanii ye atstsa eroos!» yagayda.

⁷³ Eerats gam7odera, yeyga eqqide asuntsi Phexiroosago yi7i, «Neenii turo unttera wolla yezaya; ne ne ohite erintane» yagayda.

⁷⁴ Yinnippa suuba, Phexiroosa, «Taanii ye attsa eroos!» yaga7i, fana baadden caaqo aykkida.

Ye wode iira lukule oollida.

⁷⁵ Yesuusa eego, «Ne lukule oollodeppa tiino tana hyaydzdzii tohe kaddoda» ga7idanno Phexiroosa tiirii, bale kezii iita yeefo yeekkida.

27

Yihuda fana suxxida

(Mar. 15:1; Luqa. 23:1-3; Waha. 18:28-32)

¹ Wontta gooda kahinunts hyalaquntsin gade cimuntsi ubbuntsi Yesuusa wodhissades zorintida.

² Un Yesuusa accii kanggi worzha ahize Philaaxoosas aatsii inggida.

³ Ye wode Yesuusa ayttside Yihuda, Philaaxoosa Yesuusalla afa firddidanno bi7i, azzanii, ye hyasttam biriza kahinunts hyalaquntsisin gade cimuntsis suub mahida.

⁴ «Taanii xillo asi hyayqos aatsii inggi nagara oochchida» yagayda.

Yezin un, «Yinna nu madha baaya ne madha» yagayda.

⁵ Yihuda birto Xoozze keettsa olii ashshii un kaleppa hyanggi, suxuntti hyayqqida.

⁶ Kahinunts hyalaquntsi birto ekkii, «Hyanna birtta suuts bira maaqqide gisho nu Xoozze Keettsa birara yeltsizanna woga baaya» yagayda.

⁷ Yinnippa suuba, wolla zorintti, bete asi moogodes man gade woonggida.

⁸ Yinnii gisho, yinna gadita hyayno yellodes suutsi gade ga7intti xee ginttane.

⁹ Nabe Ermmiyasa, «Isra7eele asuntsi ees cig-godes gammatide hyasttam bira ekkida.

¹⁰ Laatstse tana kiittidanni fana man gade wonggodes inggida» gaydanna ye wode folint-tida.

Yesuusa Philaaxoosa tiino

(Mar. 15:2-5; Luqa. 23:3-5; Waha. 18:33-38)

¹¹ Yesuusa gade ahize Philaaxoosa tiino shiiqin, Philaaxoosa eego, «Ne Ayhude kaato?» yaga7i oocida.

Yesuusa mahi, «Ne gayda» yagayda.

¹² Kahinunts hyalaquntsin gade cimuntsi eza mootize wode untis akko mahen inggikaaya.

¹³ Ye wode Philaaxoosa Yesuusago, «Hyantses nena mootize mootto ubba si7oso?» yagayda.

¹⁴ Yesuusa melle attoyzin, fettii qaalan mah-xin, gade ahizay gaama qoppida.

Yesuusalla hyayqo firddinttida

(Mar. 15:6-15; Luqa. 23:13-25; Waha. 18:39-40; 19:1-16)

¹⁵ Gade ahize berite berite Faasika Ba7ale bonchchize qamma, asuntsi koyze fettii asi achchappa billize woga yene.

¹⁶ Ye wode fettii Barbbaana gaaze iitatitsara gaama erinttide achi keetsta yene.

¹⁷ Yinnii gisho, gaama asuntsi shiiqii yezin Philaaxoosa, «Taani yinttis Barbbaana billonene, woy Yesuusa gaaze Kiristtoosa billone?» yaga7i asuntsana oocida.

¹⁸ E yinno gaydanna un qanaatii Yesuusa aatsii inggidanno erize gishos.

19 Philaaxoosa firda keetsta bettezin, E mach-chita, «Taanii hyayno qamma abukkora E baz gaama waayinttitera aqide gisho ye xillo atstsella akko bazin oochchippe» yaga7i kiittida.

20 Yezin kahinunts hyalaquntsin gade cimuntsi Philaaxoosa Barbbaana billii, Yesuusa wodhode fana, asunts eza woossode fana, asuntsana zorii mahida.

21 Philaaxoosa mahi unttago, «Taanii un lam77untsappa yinttis oona billode fana koyete?» yaga7i oocida.

Un, «Barbbaana billode fana koyane» yagayda.

22 Philaaxoosa, «Yeezin, Yesuusa gaaze Kiristoosa wayssa?» yaga7i untana oocida.

Ubbuntsin, «Masqalalla eza suxxo» yagayda.

23 Philaaxoosa asuntsago, «Akkos? E akko iita baz oochchido?» yaga7i oocida.

Yezin asuntsi tiinostippa aatsii, «Masqalalla suxxo» ga7i uukkida.

24 Kachchi dentsitseppa melle akko bazin oochchodes dandda7oosanno Philaaxoosa bi7i, hyaatsi ekkii, «Hyay xillo atstse suutsite ta baaya. Hyanno oochchize yinttana» yaga7i asunts tiino fa kushito mattida.

25 Asunts ubbuntsi mahi, «E suutsiti gomtta nunan nu na7untsana yello» yagayda.

26 Yezin, Philaaxoosa Barbbaana unttis billii, Yesuusa alanggara garaffi, masqalalla suxuntti hyayqqode fana unttis aatsii inggida.

*Wottaddaruntsi Yesuusa miicida
(Mar. 15:16-20; Waha. 19:2-3)*

27 Yinnippa suuba, Philaaxoosa wottaddaruntsi Yesuusa worzhito ahize kara ekkii kanggin, gaama wottaddaruntsi ubba E kale eqqida.

28 E afultto gaarii ekkii zoqo afula* ma7isida.

29 Mahi anggats barneexa giigizii, E ommite gaddida. E mizaqi kushite shombboqo gufe aytsii, E tiinte bunqqunttii, «Ayhude kaatayo, saro nees maaqqe!» yaga7i, eella afa miicida.

30 Eella afa cuttida. Ye shombboqo gufiza ekkii, E ommite guuddida.

31 Un eella afa miicidannippa suuba zoqo afulza eepa gaarii ekkii, E afultto eza ma7isida. Masqalalla eza suxxodes ekkii kanggida.

Yesuusa suxintto

(*Mar. 15:21-32; Luqa. 23:25-43; Waha. 19:17-27*)

32 Un bale kezii, fettii Simoona gaaze Qereena gade asi denggi, Yesuusa masqala wolqqara toosida.

33 Golggotta gaaze bessi yellida. «Golggotta» gaazanna «Omma ota» ga7e.

34 Ize un cizhera worqqinttide woyne ushi uzho ga7i ees inggida. Yezin E yinno qamasi ekkii, uzhanxi ixixida.

35 Un masqalalla eza suxxidannippa suuba E afultto shaakkii, ixa olii ekkida.

36 Yinnippa suuba, yeyga bettii eza naagida.

37 Mahi, «Hyay Ayhude kaati Yesuusa» yagaaze mooto xuufe E omma guro gaddida.

* **27:28 Zoqo afula:** Zaga wode kaatuntsi kattara ma7ize afula.

27:35 Maz. 69:21 **27:36** Maz. 22:18

³⁸ Yesuusara ye wode lam77i faanuntsana fetaya eeppa mizaqi zalara, hyankkaya eeppa workkita zalara, masqalalla afa suxxida.

³⁹ Ogera aadhize asuntsi Yesuusa fa ommito en7izitera cazhane,

⁴⁰ «Xoozze keetsta lalii hyaydzdzii gamma gidda keexizayo, nena ashsho. Ne Xoozze Na7a maaqqiko, ane masqalappa wodhdho» yagayda.

⁴¹ Yinnii fana, kahinunts hyalaquntsi, higge astamaaruntsin gade cimuntsi wolla Yesuusalla afa miicida. Hyannii fana yagayda:

⁴² «Melluntsana ashshida, yezin fana ashshodes dandda7ikaaya. E Isra7eele kaati maaqqiko, ane masqalappa hyatte wodhdho, nuunin eza ammanoda.

⁴³ Xoozalla E ammaninttane, Xoozii eza ashshodes koyko ane ashsho. Akkos gayko, E fana, «Taanii Xooz Na7a» gaane» yagayda.

⁴⁴ Mahi melle attoyzin, eera masqalalla afa suxunttide faannuntsin yinnii gaar ga7i eella afa miicida.

Yesuusa hyayqito

(Mar. 15:33-41; Luqa. 23:44-49; Waha. 19:28-30)

⁴⁵ Izippun saateppa hyanggi, uddufun saate yellodes sa7ita ubba dhumida.

⁴⁶ Uddufun saate maaqqize wode Yesuusa, «Elo-hee, Elohee, laama sabaqitani?» ga7i damma uufu uukkida. «Elohee, Elohee, laama sabaqitani?» gaazanni bilitsita «Ta Xoozzayo, ta Xooz-zayo, tana akkos ashshido?» ga7e.

⁴⁷ Ize eqqide asuntsappa fete fete yinno si7i, «Hyay atstse Eeliyaasa xeeqane» yagayda.

⁴⁸ Ira untappa fetay woxxi hyanggi, ispponje ekkii, caala woyne ushi kuntsida. Ye shombbogo gufize bertsite gaddii ushshodes E doonttigo shi-ishida.

⁴⁹ Yezin hyankkuntsi, «Naago, Eeliyaasa eza ashshodes ye7odyezako ane be7ada» yagayda.

⁵⁰ Yesuusa lam7intsa damma uufu uukki, hyayqqida.

⁵¹ Yinna saate Xoozze keetsta suxunttide magaraajjita wookkappa yeekka yellodes lam77i kezii, feedhinttida. Sa7ita en7ida, lallan za77ida.

⁵² Booza bugunttin geeshi asuntsappa gaamuntsi hyayqoppa denddida.

⁵³ Un boozappa kezii, Yesuusa hyayqoppa denddidannippa suuba geeshi katama qitida; ize un gaama asuntsis benttida.

⁵⁴ Mato hyalaqizen eera Yesuusa naagize wotadaruntsi sa7a en7idanno ize hyanidanno bi7ide wode gaama zhashtii «Turo hyay Xoozze Na7a» yagayda.

⁵⁵ Ize gaama maachuntsi, Galilappa dentsii Yesuusa maadditera kaalliduntsi hyaakora eqqii be7ine.

⁵⁶ Un gidda Magdela Mayrama,[†] Yayqooban Yoosefa intta Mayraman Zabdiyoosa na7unts intta yene.

27:47 Maz. 22:1 **27:49** Maz. 69:21 **27:52** Keze 26:31

[†] **27:56** *Magdela Mayrama*: Gaazanna Magdela katamappa yi7ide Mayramo ga7inttane. **27:56** Luqa. 8:2-3

Yesuusa moogintto

(*Mar. 15:42-47; Luqa. 23:50-56; Waha. 19:38-42*)

⁵⁷ Sa7a ugurize wode Yoosefa gaaze fettii dure atstse, Armmatiyasa katamappa yi7ida. E fa ommite Yesuusa kaallize asi.

⁵⁸ Yoosefa Philaaxoosago hyanggi, Yesuusa ahito ekkodes woossida. Philaaxoosa ahito Yoosefas ingginttode fana kiittida.

⁵⁹ Yesuusa ahito ekkii, kille afulara xaaxida.

⁶⁰ Faas mooginttodes shuchchappa woocide kille booza E ahito moogida. Mahi yinna booziti doontte damma shuchchi shirii gaddii ashshii qitida.

⁶¹ Magdela Mayramiran hyankko Mayramira yinna booziti tiintte bettida.

⁶² Wontta Sambbata qamma, kahinunts hyalaquntsin Farasawuntsi Philaaxoosago yi7i, hyannii gaar yagayda:

⁶³ «Laatstso, hyay worddo ohize faxa yezara, <Taanii hyaydzdzii qammappa suuba hyayqoppa denddoda> yagaydanna nuus tiirinttida.

⁶⁴ Yinnii gisho, E moogunttide boozto hyaydzdzii qamma yellodes, mintsii naagode fana kiitto. Yinna yi7anxiko, E tamarunsi hyanggi E ahito kaysti dhabsi, <Hyayqoppa denddida> yaga7i asuntsis ohiko lam7intsa worddita tiinos-tippa ubba hyankka iitoda» yagayda.

⁶⁵ Philaaxoosa unttago, «Yinttis naagizuntsi yene; hyanggi yinttis dandda7inttide fana naag-izote» yagayda.

⁶⁶ Yinnii gisho, un hyanggi booztta bochintaame fana shuchchizella mahitame gaddii wot-tadaruntsara naagizida.

28

Yesuusa hyayqoppa dendde

(Mar. 16:1-10; Luqa. 24:1-12; Waha. 20:1-10)

¹ Sambbata aadhin wogga wode wontta gooda, Magdela Mayramiran hyankko Mayrama Yesuusa moogunttide boozto beʼades hyanggida.

² Qoppikaayzin wolqqaama saʼa enʼe maaqqida. Laatse kiitanchcho saloppa wodhdhii booza doontte yeze shuchchito golʼizi kattara bettida.

³ E bishshita zeelintsi aazane. E afulttan shachchi fana bootsi.

⁴ Naagizuntsi kiitanchchiza biʼi, zhashtii goqii, hyayqqide asi fana yiʼida.

⁵ Kiitanchchize maachuntsago, «Yin masqalalla afa suxunttide Yesuusa koyzanno taanii erize gisho zhashtippete.

⁶ E kase ohidanni fana hyayqoppa denddida; hyanne baaya. Hyayga yiʼi eza moogide besito boʼote.

⁷ Yin hyatte ellisii hyanggi, E tamaruntsis, «Yesuusa hyayqoppa denddida. Mahi E yint-tappa tiinidhii Galila qitoda; yin eza yeyga beʼada» yagaʼi ohote. Taanii yinttis hyanno ohodes yiʼida» yagayda.

⁸ Un zhashtiteran gaama ufayttitera, booziti kaleppa ellisii hyanggi, E tamaruntsis ohodes woxxida.

⁹ Qoppikaayzin Yesuusa untara yellintti unttago, «Saro yinttis maaqqe» yagayda. Un eego shiiqii, E tohito aykkii ees goynida.

¹⁰ Ye wode Yesuusa unttago, «Zhashtippete; hyanggi ta tamaaruntsi Galila hyanggode gaar unttis ohote. Un ize tana be7ada» yagayda.

¹¹ Yentsi maachuntsi hyanggoder, boozto naagize wottaddaruntsappa bagguntsi katama hyanggi, hyanide bazito ubba kahinunts hyalaquntsis ohida.

¹² Kahinunts hyalaquntsin cimuntsi shiiqii zorintti, wottaddaruntsis gaama bira inggi,

¹³ ««Nu genttezin E tamaaruntsi qamma yi7i, E ahito kaystida» yaga7ote.

¹⁴ Hyanna ohito gade ahizay si7iko, yinna yin bala baayzanno nu ees ohi ammantsoda. Yint-tana akkon yirggizippe» yagayda.

¹⁵ Wottaddaruntsi birto ekkii, ohidanni gaar oochchida. Hyanna ohita Ayhudunts kale hyayno yellodes ohinttitera yene.

Damma Wonggele kiita

(*Mar. 16:14-18; Luqa. 24:36-49; Waha. 20:19-23; Hawa. 1:6-8; 1 Qoro. 15:3-8*)

¹⁶ Taphpho fettii tamaaruntsi Yesuusa kiittide Galila yeze derego qitida.

¹⁷ Ize un eza bi7ide wode ees goynida, yezin untappa fete fete so7ida.

¹⁸ Yesuusa unttago shiiqii, «Salon sa7an adetits wolqqa ubba taas ingginttida.

¹⁹ Yikke, yin ubba bessa qitote, Aday, Na7ay, Geeshi ayyaana suntsite as ubba tamarssi,

xammaqi ta kiittidanno ubba naagode fana
tamaarssiteera tana kaallizuntsana mahote.

²⁰ Taanii yinttana kiittidebaz ubba un naagode
fana untana tamaarssite. Taanii wode
wurssutsi yellodes ubba wode yinttara yene»
yagayda.

Kille Caaqo
The New Testament in the Oyda language of Ethiopia,
Latin script

copyright © 2025 The Word for the World International

Language: (Oyda)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 May 2025 from source files dated 20 May 2025

6edc256e-39e9-59ad-86cf-e1d4328a7cf2